

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY NOWE WARPNO
NA LATA 2022-2030**

Nowe Warpno, grudzień 2021 r.

Spis treści

WSTĘP.....	3
CHARAKTERYSTYKA GMINY NOWE WARPNO.....	5
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	6
DEMOGRAFIA I PROCESY LUDNOŚCIOWE.....	9
RYNEK PRACY.....	11
UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE.....	13
POMOC SPOŁECZNA.....	14
BENEFICJENCI POMOCY SPOŁECZNEJ.....	15
POMOC W FORMIE FINANSOWEJ I NIEFINANSOWEJ.....	17
POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.....	20
POMOC W POSTACI DOŻYWIANIA.....	21
ŚWIADCZENIA I USŁUGI OPIEKUŃCZE.....	22
WSPARCIE ASYSTENTA RODZINY.....	25
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.....	27
PIRAMIDA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	30
ANALIZA SWOT.....	32
MISJA NOWEJ ŚCIEŻKI ROZWOJU.....	33
CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE.....	34
SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	35
KIERUNKI INTERWENCJI W KONTEKŚCIE ZAPLANOWANYCH CELÓW.....	35
MONITORING I EWALUACJA.....	45
ZAŁĄCZNIK: KARTA MONITORINGU SRPS NA LATA 2022-2030.....	46
SPIS MAP, SCHEMATÓW, TABEL I WYRESÓW.....	51

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Warpno na lata 2022 – 2030 wyznacza główne działania dla samorządu i mieszkańców w celu poprawy funkcjonowania gminy pod względem społecznym, który rzutuje na sferę ekonomiczną, demograficzną i gospodarczą. Ponadto prezentowana Strategia ma na celu ograniczenie lub eliminację problemów społecznych na terytorium gminy. Będzie to zatem taki kierunek działań, który pozwoli zminimalizować negatywne skutki zmian zachodzących w społeczeństwie.

Sztandarowe działania ukierunkowane są zatem na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz wzmocnianie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W celu dokładnego przygotowania się do osiągnięcia wytyczonych celów konieczne jest przybliżenie spójnych definicji kierujących działania dla gminy Nowe Warpno.

Jakość życia to spostrzeganie przez jednostkę jej pozycji w kontekście kultury i systemów wartości akceptowanych przez społeczeństwo w relacji do jej celów życiowych, oczekiwań, zainteresowań. Definicja ta uwzględnia zatem perspektywę subiektywną, gdzie jednostka określa jakość swojego życia, odnosząc się do formułowanych przez siebie ocen. Odnosi się także do społeczno-kulturowych uwarunkowań podczas dokonywania ocen, natomiast postrzeganie i ocena własnej sytuacji życiowej zazwyczaj dokonywana jest w kontekście podzielanych i przekazywanych społecznie wartości i norm, co wynika z miejsca zajmowanego przez jednostkę w strukturze społecznej oraz jej grupy odniesienia. Definicja ta uwzględnia również wielowymiarowość jakości życia, aby można było dokonać kompleksowej oceny jakości życia¹.

Kolejny kluczowy element to spójność społeczna, która oznacza możliwości społeczeństwa do zapewnienia dostatku wszystkim swoim członkom, poprzez minimalizowanie różnic i unikania rozwarstwienia. Należy zadbać o brak wyraźnych podziałów wzmagających podejrzliwość i zaciekłość między grupami społecznymi. Koresponduje to z równością szans, czyli równością praw dla każdego, bez szufladkowania, oceniania, stereotypizowania, obaw. Równość szans zapewnia efektywną samorealizację: kształcenie, zatrudnienie, możliwości rozwoju, nabywania pozytywnych postaw i nawyków, wiary we własne siły.

Kapitał społeczny to bardzo ważny zasób w postaci lokalnego potencjału zaufania, lojalności, a przede wszystkim solidarności, która pozwala na realne współdziałanie. Kapitał społeczny to swoista sieć istniejących w danej grupie społecznych relacji pozwalających na współdziałanie jednostek we wspólnym interesie, a także rozwijania pomiędzy nimi kooperacji.

---

¹ Quality of Life Group działająca w ramach Światowej Organizacji Zdrowia (WHOQOL Group, 1994)

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu to nic innego, jak dążenie do umożliwienia jednostce wypełniania ról społecznych oraz nawiązywania relacji społecznych. To także pełne korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej i zdobywanie dochodów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej. Strategia jest podstawowym instrumentem zarządzania w aspekcie społecznych uwarunkowań na terenie gminy Nowe Warpno, ponieważ zawiera cele długoterminowe, odpowiadające generalnym kierunkom działania. Jest to więc praktyczny dokument dla władz samorządowych, instytucji i samych mieszkańców, stanowiący kierunkowskaz do dalszych działań.

Podstawą prawną opracowania niniejszej strategii jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.².

---

² Dz.U.2021.poz.2268

CHARAKTERYSTYKA GMINY NOWE WARPNO

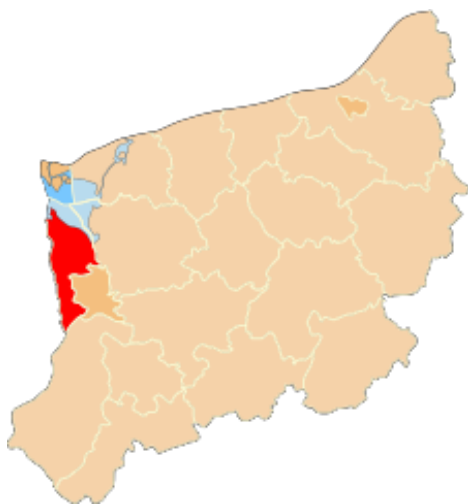
Gmina Nowe Warpno to gmina miejsko-wiejska położona jest w województwie zachodniopomorskim, w jego północno-zachodniej części. Jest jedną z czterech gmin Powiatu Polickiego, stanowi 29,7% powierzchni powiatu. Powierzchnia gminy wynosi 197 km², z czego samo miasto Nowe Warpno liczy 25 km². Większość gminy zajmują wody Zalewu Szczecińskiego, które wynoszą 10 064 ha (51,1%) i lasy Puszczy Wkrzańskiej stanowiące 7 488 ha (38%).

Gmina Nowe Warpno sąsiaduje z następującymi gminami: Police (granica lądowa), Świnoujście i Stepnica (w obu przypadkach granica biegnie przez wody Zalewu Szczecińskiego). Ponadto sąsiaduje z niemieckimi gminami powiatu Vorpommern-Greifswald. Siedziba władz gminnych mieści się w mieście Nowe Warpno. Jest to jedno z najstarszych miast Pomorza Zachodniego.

W skład gminy wchodzi dwa sołectwa:

- Brzózki z miejscowościami Brzózki, Myślubórz Wielki, Myślubórz Mały, Mszczuje, Trzebieradz i Popielewo,
- Warnołęka, która jest jedyną miejscowością tego sołectwa.

Mapa 1 Położenie gminy Nowe Warpno

Źródło: <https://www.google.com/> (dostęp: 14.10.2021 r.)

W skład Gminy Nowe Warpno wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- Urząd Gminy w Nowym Warpnie
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Warpnie
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowym Warpnie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa oraz Przedszkole „Złota Rybka”.

Także na terenie Gminy Nowe Warpno działa Instytucja Kultury – Gminna Biblioteka Publiczna w Nowym Warpnie.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Na terenie gminy Nowe Warpno zgodnie z uchwałą nr XIII/102/2020 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 27 maja 2020 r. od 1 września 2020 r. rozpoczął **działalność Zespół Szkolno-Przedszkolny**, w skład której wchodzi dotychczasowa Szkoła Podstawowa oraz Przedszkole „Złota Rybka”.

Do **przedszkola „Złota Rybka”** w Nowym Warpnie w roku szkolnym 2020/21 uczęszcza 31 dzieci w wieku od trzech do sześciu lat. Zorganizowano dwa oddziały przedszkolne. Do grupy młodszej uczęszcza 11 dzieci trzyletnich i dzieci czteroletnich, natomiast do grupy starszej uczęszcza 20 dzieci pięcioletnich i dzieci sześcioletnich. W czasie pobytu w placówce dzieci korzystają z posiłków przygotowywanych w kuchni przedszkolnej, 9 dzieci ma posiłki dofinansowane ze środków Ośrodka Pomocy Społecznej.

W przedszkolu zatrudnionych jest 4 nauczycieli (1stażysta, 3 nauczycieli mianowanych) i 6 pracowników niepedagogicznych (pracownik biurowy, kucharka, 2 woźne, pomoc kuchenna i konserwator). Dodatkowo zajęcia prowadzone są przez kadrę posiadającą kwalifikacje specjalistyczne, tj.: nauczycielkę języka angielskiego, logopedę, pedagoga i katechetę. Zajęcia edukacyjne odbywają się w dwóch salach przedszkolnych oraz na powietrzu, w ogrodzie przedszkolnym. Przedszkole dysponuje również pomieszczeniem, w którym odbywają się zajęcia dodatkowe i specjalistyczne. Pomieszczenia przedszkolne, wyposażenie, w tym środki dydaktyczne pozwalają na realizację przyjętych programów pracy z dziećmi. W przedszkolu zbudowano system ewaluacji rozwoju dziecka. Procedura postępowania obejmuje m.in. systematyczne obserwacje pedagogiczne służące rozpoznawaniu potrzeb, możliwości, sytuacji społecznej dziecka, a także zainteresowań podopiecznych. W sytuacji problemów edukacyjnych i wychowawczych lub deficytów przedszkole udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w toku bieżącej pracy oraz w miarę potrzeb w formach specjalistycznych.

W 2020 r. 18 wychowanków przedszkola korzystało z terapii logopedycznej, dla 1 dziecka zorganizowano zajęcia rewalidacyjne i zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne. Wychowankowie przedszkola uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych i społecznych organizowanych w przedszkolu i środowisku lokalnym.

Do Szkoły Podstawowej w roku szkolnym 2020/2021 uczęszcza 60 uczniów do 7 klas. Do szkoły dojeżdża 24 uczniów. Trzech uczniów korzysta z dożywiania w przedszkolnej stołówce - ich wyżywienie opłacał OPS w Nowym Warpnie. Szkoła zatrudnia 14 nauczycieli. Dziewięciu nauczycieli pracowało w pełnym wymiarze czasu pracy, pozostali w niepełnym wymiarze czasu pracy. Wśród nauczycieli zatrudnionych w szkole jest: 2 nauczycieli – dyplomowanych, 10 – mianowanych, 2 –

kontraktowych i 1 stażysta. Dodatkowo w szkole zatrudnionych jest 3 pracowników obsługi (woźny i pracownicy administracji).

Szkoła Podstawowa w Nowym Warpnie posiada ubogą bazę dydaktyczną. Placówka posiada 7 sal lekcyjnych, salę gimnastyczną, bibliotekę z czytelnią. Brak jest pracowni np. chemicznej, fizycznej, biologicznej, które umożliwiałyby bezpieczne prowadzenie podstawowych doświadczeń. Dzięki temu uczniowie mogliby brać aktywny udział w prowadzonych doświadczeniach i eksperymentach. Szkoła nie posiada również pracowni do zajęć technicznych i artystycznych. Brak jest również pracowni językowych. Uczniowie rozwijają swoje umiejętności informatyczno-komunikacyjne na laptopach zakupionych dzięki realizacji programu „Ja w internecie” oraz „Zdalna” i „Zdalna+”. W 2020 r. szkoła została podłączona do szerokopasmowego bezpłatnego internetu. Do dyspozycji uczniów jest biblioteka szkolna wraz z czytelnią, a także świetlica szkolna, w której przebywało 26 uczniów.

Instytucją kulturalną na terenie gminy Nowe Warpno jest **Gminna Biblioteka Publiczna** z siedzibą w Nowym Warpnie. Biblioteka oprócz podstawowej działalności w zakresie popularyzacji czytelnictwa wśród mieszkańców gminy, realizuje szereg innych działań edukacyjno-kulturalnych. Prowadzi spotkania z dziećmi i młodzieżą w ramach sobotnich spotkań „Liga-eszkoła”, organizuje spotkania edukacyjne, prowadzi mobilną bibliotekę w sołectwach. Angażuje się w organizację wydarzeń kulturalnych, a także wspiera działania edukacyjne Szkoły Podstawowej.

W 2020 r. biblioteka liczyła 11 761 woluminów, odnotowano 103 czytelników oraz wypożyczono na zewnątrz 940 pozycji bibliotecznych. Dodatkowo biblioteka posiada 60 000 audiobooków, które są dostępne dla mieszkańców gminy.

Na terenie gminy Nowe Warpno swoją działalność prowadzą również **organizacje społeczne**, do których należą m.in.:

- Klub Żeglarsko-Motorowodny Nowe Warpno,
- Stowarzyszenie Ziemia Warpieńska,
- Stowarzyszenie Kocie Warpno,
- Stowarzyszenie Projekt Pudło,
- Nowowarpieńskie Stowarzyszenie „Pamięć I Tradycja”,
- Jeździecki Klub Sportowy Stajnia Brzózki,
- Stowarzyszenie „Proactiv”,
- Klub Jeździecki Koncepta Szczecin,
- Stowarzyszenie „Razem”,
- Nowowarpieńskie Stowarzyszenie Sportowe Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Korona”,

- Uczniowski Klub Sportowy „Podgrodzie”,
- Fundacja Brzózki – Wioska Dobrej Energii,
- Fundacja Brzózki W Europie,
- Fundacja „Razem Z Nami”,
- Fundacja Seniorzy XXI Wieku,
- Fundacja Woodworm & Arts,
- Koło Terenowe Polskiego Związku Emerytów, Rencistów I Inwalidów W Nowym Warpnie,
- Nowowarpieński Uniwersytet III Wieku,
- Ochotnicza Straż Pożarna W Brzózkach,
- Ochotnicza Straż Pożarna W Nowym Warpnie.

Współpraca samorządu z organizacjami społecznymi odbywa się w oparciu o program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, przyjęty uchwałą Nr II/018/2018 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „**Programu współpracy Gminy Nowe Warpno z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019 - 2021**”. Przyjęty uchwałą Program określa zakres zadań przewidziany do realizacji przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego. W 2020 r. wspierano realizację zadań publicznych w następujących obszarach:

- nauka, edukacja, oświata i wychowanie, w tym w szczególności organizację zajęć pozaszkolnych, spotkań integracyjnych, kulturalnych, edukacyjnych,
- krajoznawstwo oraz wypoczynek mieszkańców gminy, w tym w szczególności wspieranie różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży lokalnej,
- pomocy społecznej, w tym w szczególności pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównaniu szans tych rodzin i osób.

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi przybierała formy finansowe i pozafinansowe. Forma finansowa polegała głównie na udzielaniu wsparcia w formie dotacji organizacjom, które w wyniku postępowania konkursowego oraz w trybie poza konkursowym realizowały zadanie publiczne. Ogólna kwota wydatkowana przez gminę Nowe Warpno na wsparcie dwóch zadań publicznych, zleconych organizacjom w 2020 r. wyniosła 37 800,00 zł. Z kolei współpraca w formie pozafinansowej odbywała się przede wszystkim w zakresie organizacyjnym oraz informacyjnym, jak również poprzez wspieranie organizacji w formie zamieszczania informacji promujących realizowane przedsięwzięcia na stronie internetowej gminy.

Jednostkami pomocniczymi gminy są sołectwa. Oba sołectwa na terenie gminy Nowe Warpno prowadzą aktywną działalność w zakresie integracji mieszkańców i działania na rzecz wspólnego

rozwoju. W sołectwie Warnołęka funkcjonuje świetlica wiejska, w której organizowane są różnego rodzaju wydarzenia i imprezy o charakterze integracyjno-kulturalnym. Z kolei w sołectwie Brzózki prężnie działa Koło Gospodyń Wiejskich. Współpraca Sołtysów i Rad Sołeckich z samorządem gminnym i mieszkańcami układa się dobrze, co również wpływa na poprawność budowania społeczeństwa odpowiedzialnego, aktywnego i zaangażowanego.

Warto podkreślić również, że na terenie gminy funkcjonuje **Placówka Wsparcia Dziennego** prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny ze Szczecina. W ramach instytucji organizowane są różnego rodzaju zajęcia dla dzieci i młodzieży, wyjazdy integracyjne i wiele innych inicjatyw na rzecz najmłodszych mieszkańców gminy. Placówka dysponuje 25 miejscami. W 2020 r. ze wsparcia Placówki korzystało średnio 10 dzieci dziennie.

DEMOGRAFIA I PROCESY LUDNOŚCIOWE

W 2020 r. gminę Nowe Warpno zamieszkiwało **1 624 mieszkańców**, w tym 793 kobiet (48,83%) oraz 831 mężczyzn (51,17%). W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 1,2%. Gęstość zaludnienia gminy wynosi 8 os/km². Najwięcej ludności zamieszkuje miasto Nowe Warpno (ok. 75% ludności). W 2020 r. wśród wszystkich mieszkańców gminy 64,66% stanowiły osoby w wieku produkcyjnym. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 11,58% mieszkańców, a 23,77% stanowiły osoby starsze w wieku poprodukcyjnym. Z poniższego zestawienia widać, że w ostatnich 5 analizowanych latach **wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a zmniejszyła się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.**

Tabela 1 Liczba ludności w grupach funkcjonalnych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym			Liczba osób w wieku poprodukcyjnym
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2016	1667	12,60	210	68,63	1 144	18,78	313
2017	1644	11,74	193	67,94	1 117	20,32	334
2018	1648	11,77	194	66,32	1 093	21,91	361
2019	1636	11,86	194	64,98	1 063	23,17	379
2020	1624	11,58	188	64,66	1 050	23,77	386

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Zjawisko zachodzących zmian demograficznych w kontekście starzenia się społeczeństwa i większej liczby osób w wieku poprodukcyjnym zostało zasygnalizowane również w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim na lata 2017-2024*, gdzie zwrócono uwagę na wzrost

liczby osób starszych w powiecie oraz na większe znaczenie samorządu lokalnego w realizacji odpowiedniej polityki senioralnej.

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie gminy Nowe Warpno w latach 2016-2020 zwiększyła się o 73 osoby. Wskaźnik obciążenia demograficznego liczonego jako stosunek ludzi w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2020 r. wynosił 26,9 i w stosunku do roku 2016 uległ on **zwiększeniu o 8,1 punktów procentowych.**

Dokonując porównania dynamiki zmian wskaźnika obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2016-2020 w gminie Nowe Warpno z innymi gminami w powiecie polickim okazuje się, że jest on jeden z najwyższych. Najniższą dynamikę zmian odnotowano w gminie Kołbaskowo. Oznacza to, że w gminie Nowe Warpno przybywa najwięcej osób starszych w stosunku do liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, niż ma to miejsce w pozostałych gminach.

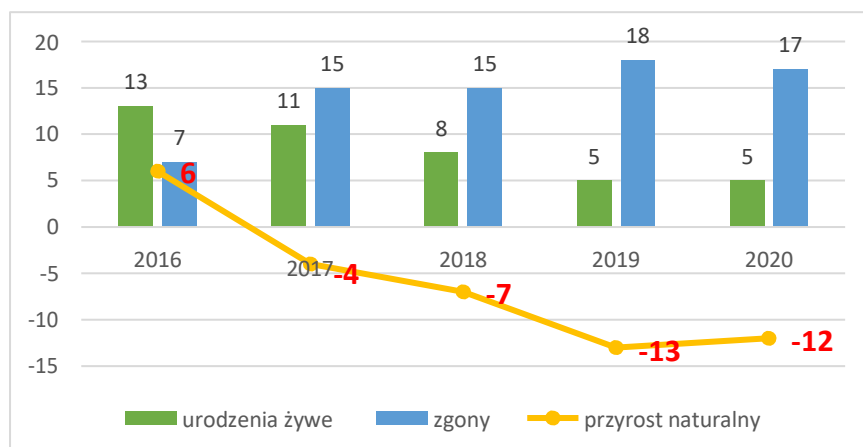
Tabela 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w gminie Nowe Warpno na tle pozostałych gmin w powiecie polickim

Gmina	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Dobra	20,5	21,8	23,7	24,8	26,2	5,7
Kołbaskowo	11,0	11,9	12,5	13,7	14,8	3,8
Nowe Warpno	18,8	20,7	23,2	25,8	26,9	8,1
Police	18,5	20,3	22,0	23,7	25,5	7

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby ludności związany jest z ujemnym przyrostem naturalnym, który od kilku lat utrzymuje się w gminie Nowe Warpno. W 2020 r. urodziło się 5 dzieci, zgonów nastąpiło 17. Przyrost naturalny wynosił -12 osób i był porównywalny do roku 2019.

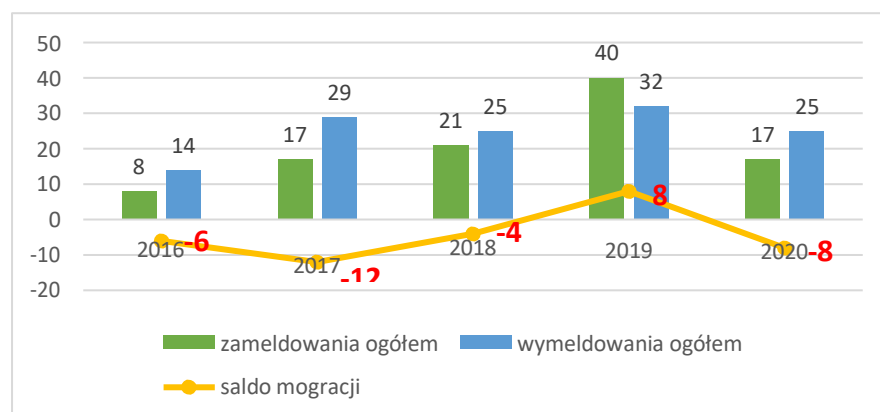
Wykres 1 Przyrost naturalny w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W 2020 r. w gminie Nowe Warpno odnotowano 25 wymeldowań i 17 zameldowań. Saldo migracji wyniosło -8 osób. W analizowanym okresie odnotowuje się systematyczny spadek liczby ludności, co jest zjawiskiem bardzo niepożądanym i niekorzystnym w kontekście rozwoju gospodarczego gminy. **W analizowanym okresie ostatnich 5 lat saldo migracji przyjmowało wartości ujemne, oprócz roku 2018, gdzie odnotowano wskaźnik salda migracji na poziomie +8 osób.**

Wykres 2 Saldo migracji w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

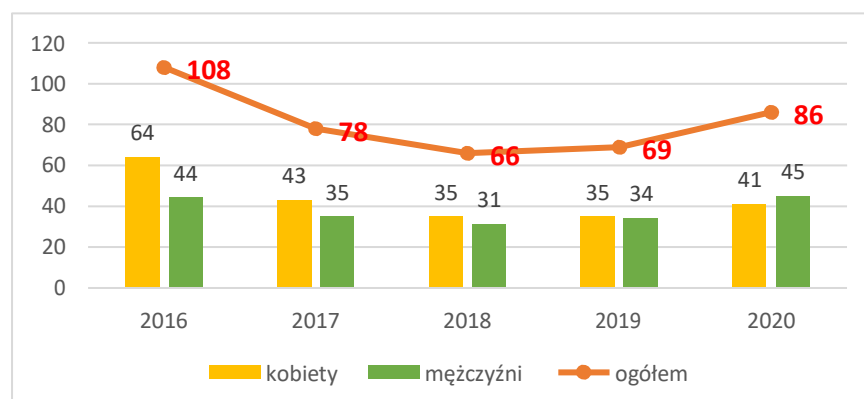

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

RYNEK PRACY

W 2020 r. bezrobocie rejestrowane w gminie Nowe Warpno wynosiło 12,8% (14,2% wśród kobiet i 11,8% wśród mężczyzn). Na przestrzeni lat 2016-2019 odnotowano spadek liczby osób pozostających bez zatrudnienia w gminie o 39 osób, w tym o 29 kobiet. W 2020 r. w wyniku sytuacji epidemiologicznej w kraju odnotowano **wzrost liczby osób bezrobotnych o 17 osób**. Jest to niepokojący syndrom w rozwoju gospodarczym gminy, gdyż wskazuje na trudności na rynku pracy, jakie wystąpiły w wyniku lockdownów w 2020 r. Wzrost liczby osób bezrobotnych w gminie nie wpłynął na wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej.

Wykres 3 Liczba osób bezrobotnych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Porównując stopę bezrobocia w gminie Nowe Warpno z bezrobociem zarejestrowanym w pozostałych gminach z powiatu polickiego okazuje się, że w 2020 r. gmina Nowe Warpno charakteryzuje się jednym z najwyższych wskaźników stopy bezrobocia. Najwyższą stopę bezrobocia w powiecie polickim odnotowano w 2020 r. w gminie Kołbaskowo. Jednakże analizując dane dotyczące udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym gmina Nowe Warpno charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem. Największy spadek bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Dobra (-2,4%).

Wykres 4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz stopa bezrobocia w gminie Nowe Warpno na tle innych gmin w powiecie polickim [%]

Gmina	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian	Stopa bezrobocia
Dobra	10,4	9,2	9,2	8,0	8,0	-2,4	3%
Kołbaskowo	3,9	3,1	2,6	2,3	3,1	-0,8	15,1%
Nowe Warpno	9,7	7,2	6,3	6,7	8,4	-0,7	12,8%
Police	4,5	3,5	2,8	2,7	3,6	-0,9	5,5%

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Powyższe dane wskazują, że bezrobocie stanowi jeden z poważniejszych problemów społecznych w gminie Nowe Warpno. Dodatkowo w wyniku pandemii i jej skutków w postaci wzrostu liczby osób bezrobotnych w gminie należy monitorować sytuację osób bezrobotnych, aby zapobiegać takim zjawiskom jak: obniżenie statusu społecznego w wyniku utraty pracy, problemy alkoholizmu, problemy wychowawcze czy obniżenie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców.

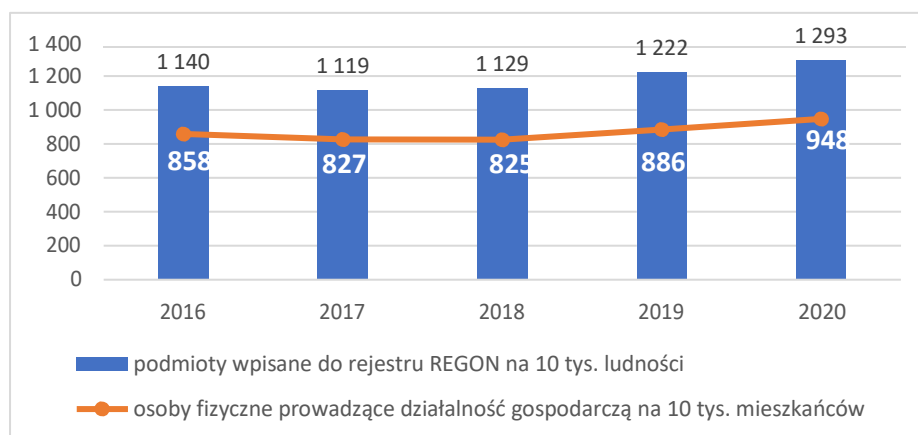
Warto podkreślić, że w analizowanych latach 2016-2020 odnotowuje się duży odsetek kobiet pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Od wielu lat utrzymuje się tendencja, że większą liczbę osób bezrobotnych w gminie Nowe Warpno stanowią kobiety (14,2% w stosunku do 11,8% bezrobotnych mężczyzn), co może świadczyć o niskich kwalifikacjach zawodowych, braku aktywizacji zawodowej lub pełnieniu innych funkcji społecznych (wychowywanie dzieci, zajmowanie się gospodarstwem domowym, opieką nad osobami zależnymi). Często obowiązki domowe nie pozwalają kobiecie na podjęcie pracy zawodowej lub wymuszają rezygnację z dotychczasowej pracy. Dostępne oferty pracy, proponujące pracę trójmianową, również nie spełniają oczekiwań kobiet, gdyż bardzo często nie mogą one pozwolić sobie na pracę w trybie nocnym z uwagi na wychowywanie małoletnich dzieci. W efekcie bezrobotne kobiety mogą borykać się z problemem braku bezpieczeństwa finansowego i stabilizacji życiowej. Kobiety także bardziej narażone są na bezrobocie długotrwałe. Aby przeciwdziałać wyłączeniu zawodowemu kobiet i ich bezrobociu konieczna jest aktywizacja skierowana na zniwelowanie samego problemu braku pracy oraz na ułatwienie powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub po przerwie

w zatrudnieniu wynikającej z innych przyczyn. Tym samym nie należy zapominać także o możliwościach zapewniania opieki dzieciom na czas pracy kobiety lub osobom pozostających pod ich nadzorem. Istotna jest tutaj pomoc różnych instytucji i wsparcie samorządu w organizacji opieki dla najmłodszych i osób zależnych. W kontekście skutków pandemii ten problem będzie miał kluczowe znaczenie w kolejnym roku.

UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE

Gmina Nowe Warpno charakteryzuje się powolnym wzrastającym wskaźnikiem przedsiębiorczości, który mierzony jest liczbą zarejestrowanych pomiotów gospodarczych oraz nowo powstających działalności na terenie gminy. Według ewidencji statystycznej REGON w 2020 r. na terenie gminy Nowe Warpno zarejestrowanych było 1 293 podmioty gospodarcze na 10 tys. ludności, w tym zdecydowana większość to podmioty sektora prywatnego. Liczba podmiotów w 2020 r. zwiększyła się w stosunku do roku 2016 o 153 podmioty, tj. o 11,4%. Na 1 293 podmioty wpisane do rejestru REGON aż 948 podmiotów prowadzonych jest przez osoby fizyczne.

Wykres 5 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

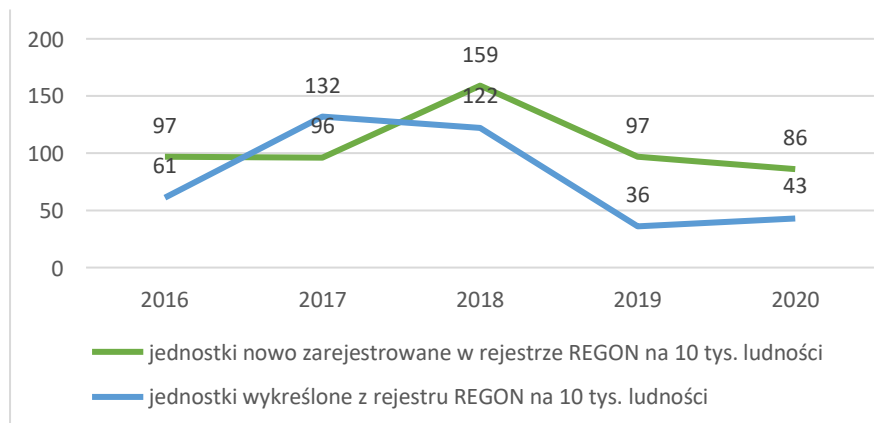
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Powolny wzrost gospodarczy wynika ze specyfiki położenia gminy. Charakterystyczne położenie gminy sprawia, że trudno jest mówić o szybkim i dużym rozwoju gospodarczym tego regionu. To sprawia, że nasilają się zjawiska migracyjne, w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków do życia i rozwoju.

W 2020 r. zarejestrowano 86 nowych podmiotów, a wyrejestrowano 43. Z uwagi na panującą pandemię, ograniczenie działalności gospodarczej oraz zamknięcie niektórych branż i działalności usługowych sytuacja firm działających na terenie gminy Nowe Warpno nie wykazuje drastycznych negatywnych zmian. Wręcz przeciwnie, można powiedzieć, że od 2018 r. więcej podmiotów gospodarczych powstawało w gminie, niż kończyło swoją działalność. Jednakże liczba nowo powstających podmiotów ulega zmniejszeniu również od roku 2018. W 2020 r. odnotowano

najmniejszą liczbę nowych podmiotów gospodarczych, co może być skutkiem panującej pandemii w kraju i niestabilnej sytuacji gospodarczej.

Wykres 6 Podmioty nowo wpisane i wyrejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Nowe Warpno najwięcej (18) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (204) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 8,1% (17) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 33,8% (71) podmiotów, a 58,1% (122) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Nowe Warpno najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (23,4%) oraz przetwórstwo przemysłowe (13,6%).

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Nowe Warpno 99 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 9 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc **saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -90, co może oznaczać, że w dalszym ciągu rynek pracy nie zaspokaja potrzeb mieszkańców pod względem zatrudnienia.**

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. Dz.U.2021. poz. 2268).

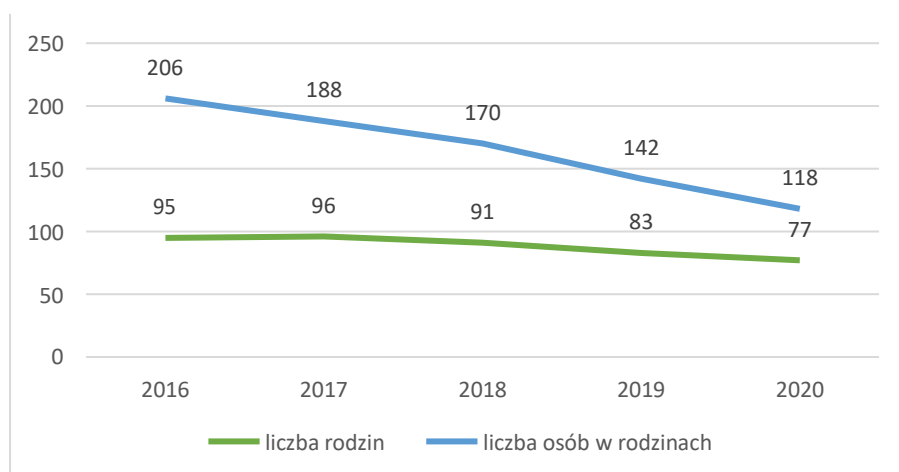
Główną instytucją wykonującą zadania pomocy społecznej w gminie Nowe Warpno jest Ośrodek

Pomocy Społecznej w Nowym Warpnie. Ośrodek podejmuje działania m.in. na podstawie następujących przepisów prawa: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o systemie oświaty, a także na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

BENEFICJENCI POMOCY SPOŁECZNEJ

W gminie Nowe Warpno **odnotowuje się od kilku lat spadek liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej**, co może świadczyć o powolnie polepszającej się sytuacji życiowej mieszkańców gminy. W analizowanych latach 2016-2020 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 18 rodzin. Tym samym liczba osób korzystających z pomocy ośrodka uległa zmniejszeniu o 88 osób.

Wykres 7 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

W latach 2016-2020 odnotowano spadek liczby osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji o 36 osoby. W 2020 r. na podstawie wydanych decyzji z pomocy społecznej skorzystało 91 osób. Porównując dane gminne ze średnimi danymi z powiatu czy województwa okazuje się, że największa liczba osób korzystających z pomocy na podstawie wydanych decyzji w ostatnich 5 latach uległa zmniejszeniu w województwie.

Tabela 3 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Gmina Nowe Warpno	127	120	116	99	91	-36
Powiat (średnia)	493	420	402	376	307	-186
Województwo (średnia)	676	594	537	490	430	-246

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

Uwzględniając kryterium wieku i płci liczba beneficjentów korzystających z pomocy społecznej według wypłaconych świadczeń w 2020 r. wynosiła łącznie 110 osób. W grupie tej 61 osób znajdowało się w wieku produkcyjnym, w tym 24 kobiety oraz 37 mężczyzn. W 2020 r. udzielono również świadczenia dla 26 osób znajdujących się w wieku przedprodukcyjnym. Z kolei w wieku poprodukcyjnym znajdowały się 23 osoby, w tym 17 kobiet i 6 mężczyzn. **Świadczenia na podstawie wydanych decyzji były pobierane w ostatnich latach w większości przez osoby znajdujące się w wieku produkcyjnym.**

Tabela 4 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2020 r.

Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Przedprodukcyjny	26	7	19
Produkcyjny	61	24	37
Poprodukcyjny	23	17	6

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

Deprywacja lokalna oznacza odsetek osób w gospodarstwach domowych deklarujących brak możliwości zaspokojenia ze względów finansowych co najmniej 4 z 9 wymienionych poniżej potrzeb:

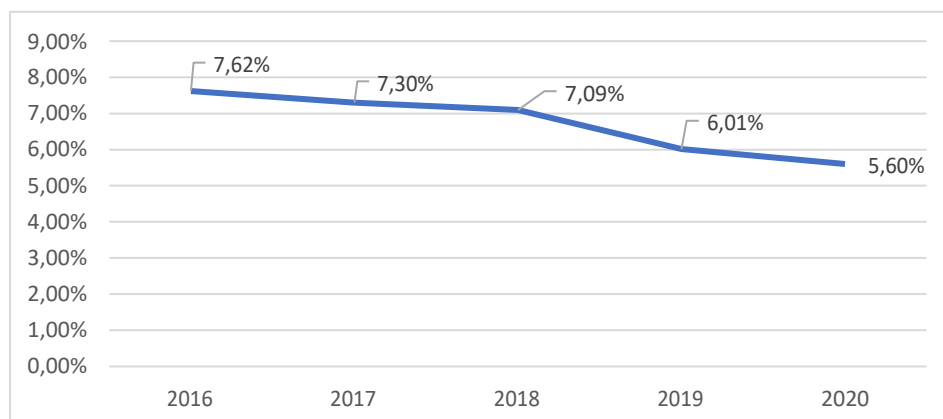
- opłacenia tygodniowego wyjazdu wszystkich członków gospodarstwa domowego na wypoczynek raz w roku,
- spożywania mięsa, ryb (lub wegetariańskiego odpowiednika) co drugi dzień,
- ogrzewania mieszkania odpowiednio do potrzeb,
- pokrycia niespodziewanego wydatku (w wysokości odpowiadającej miesięcznej wartości granicy ubóstwa relatywnego, przyjętej w danym kraju, w roku poprzedzającym badanie),
- terminowego regulowania opłat związanych z mieszkaniem, spłatą rat i kredytów,
- posiadania telewizora kolorowego,
- posiadania samochodu,
- posiadania pralki,

- posiadania telefonu (stacjonarnego lub komórkowego)³.

Wskaźnik deprivacji lokalnej w gminie Nowe Warpno w 2020 r. wyniósł 5,60%. Wskaźnik ten uległ zmniejszeniu o 2,02 punkty procentowe w porównaniu z rokiem 2016.

Wykres 8 Wskaźnik deprivacji lokalnej w latach 2016-2020

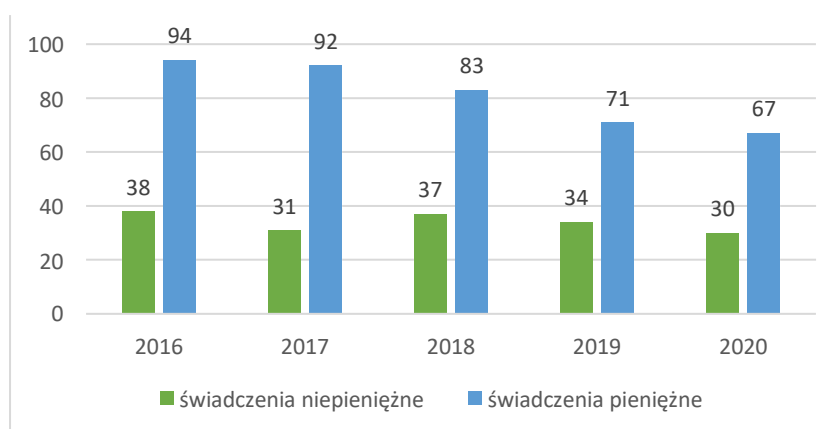

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

POMOC W FORMIE FINANSOWEJ I NIEFINANSOWEJ

Pomoc udzielana osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, która korzysta z pomocy ośrodka na podstawie wypłacanych świadczeń przyjmuje postać finansową lub niefinansową. W 2020 r. liczba osób, którym przyznano świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) wyniosła 91, w tym 67 osób otrzymało decyzją pomoc w formie pieniężnej, a 30 osób w formie niepieniężnej. **Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych systematycznie zmniejszała się w analizowanych latach.** Liczba osób otrzymujących świadczenie pieniężne zmniejszyła się o 27 osób, a liczba osób otrzymujących świadczenie niepieniężne uległa obniżeniu o 8 osób.

Wykres 9 Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

³ <https://stat.gov.pl/>.

Jedną z form otrzymywanych świadczeń pieniężnych są zasiłki dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji. OPS w Nowym Warpnie przyznaje w szczególności zasiłki stałe, celowe i okresowe. **Zasiłek stały** przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, wieloletniość, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, oraz rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Z kolei zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego, może być przyznany również osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku takiego zdarzenia oraz osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takich sytuacjach zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu (kryterium dochodowego) i może nie podlegać zwrotowi.

Natomiast w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Mieszkańcy gminy Nowe Warpno w przeważającej korzystają z zasiłków celowych w formie świadczenia na dożywianie.

W gminie Nowe Warpno, w analizowanym okresie lat 2016-2020, **odnotowano spadek ogólnej liczby przyznanych zasiłków, głównie celowych i okresowych**. Liczba zasiłków stałych zmniejszyła się nieznacznie. W 2020 r. przyznano 20 osobom zasiłki stałe, przy spadku liczby osób korzystających z tych zasiłków o 6 osób w porównaniu z 2016 r. Liczba osób korzystających z zasiłków celowych w 2020 r. wynosiła 56 osoby. Odnotowano spadek o 25 osób w porównaniu z 2016 r. Z kolei liczba osób korzystających z zasiłków okresowych zmniejszyła się o 18 osób, przyjmując w 2020 r. wskaźnik 36 osób korzystających z tego zasiłku.

Tabela 5 Liczba osób korzystających z zasiłków oraz kwota wypłacanych zasiłków w latach 2016-2020

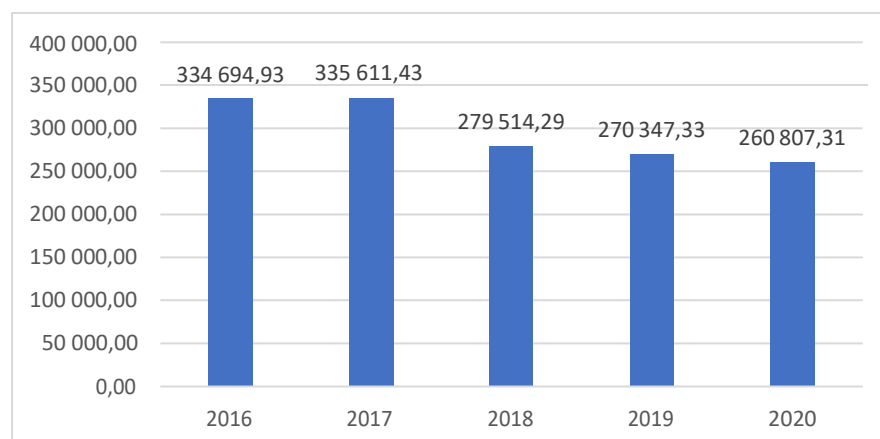
Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek stały	26	27	23	20	20
Kwota zasiłków stałych [zł]	147 551	145 249	120 449	119 927	115 801
Zasiłek celowy	82	78	63	64	56
Kwota zasiłków celowych [zł]	66 435	75 541	78 247	73 288	65 682
Zasiłek okresowy	54	48	32	35	36
Kwota zasiłków okresowych [zł]	115 273	113 003	73 998	78 739	78 646

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

Analogicznie wraz ze zmieniającą się liczbą osób korzystających z ww. zasiłków, zmianie uległa kwota przeznaczona na wypłatę pomocy finansowej w postaci zasiłków. W 2020 r. wydatkowano kwotę 115 801,00 zł na wypłatę zasiłków stałych, czyli o 31 750,00 zł mniej w porównaniu z 2016 r. Na zasiłki celowe w 2020 r. wydatkowano kwotę 65 682,00 zł (mniej o 753,00 zł w porównaniu z 2016 r.), a kwota wypłacanych zasiłków okresowych uległa również zmniejszeniu (o 36 627,00 zł) i w 2020 r. wyniosła 78 646,00 zł.

Łącznie w analizowanym okresie lat 2016-2020 wydatki na świadczenia pieniężne wypłacane w gminie Nowe Warpno uległy obniżeniu o 73 887,62 zł, przyjmując w 2020 r. wartość 260 807,31 zł.

Wykres 10 Kwota wypłacanych świadczeń pieniężnych w latach 2016-2020

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

W gminie Nowe Warpno zauważa się, że pomimo spadającej liczby beneficjentów OPS korzystających z pomocy finansowej w ostatnich latach, nie ubywa zajęć pracownikom socjalnym. Spadek ogólnej liczby klientów otrzymujących świadczenia, nie przekłada się na mniejszy zakres i ilość pracy. Zaobserwować można, że praca socjalna jest formą pomocy, jaką ośrodek świadczy na rzecz wszystkich mieszkańców, niezależnie od ich dochodów. Pracownicy socjalni często udzielają pomocy w formie poradnictwa wszelkiego rodzaju dla osób i rodzin wywodzących się z różnych środowisk,

co jest wynikiem między innymi niezaradności życiowej, a także widocznego rozluźnienia więzi rodzinnych i społecznych, zdarzeń losowych, samotności osób starszych itp.

POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Powodem korzystania z pomocy społecznej i pobierania świadczeń rodzinnych jest często niestabilna sytuacja na rynku pracy, jak chociażby prace krótkookresowe, prace na umowę o dzieło lub zlecenie, a co za tym idzie niskie zarobki. Z drugiej strony może wynikać to z biernej i wyczonej postawy wobec pracy zawodowej, a tym samym z łatwości przeniesienia wartości kariery zawodowej na oczekiwania wobec pomocy społecznej. W przypadkach borykania się z długotrwałą lub ciężką chorobą uniemożliwiającą pracę zawodową, albo też sytuacją kryzysową również osoby potrzebujące pomocy zwracają się do OPS. W poniższej tabeli zestawiono główne powody udzielania wsparcia finansowego rodzinom z terenu gminy Nowe Warpno w latach 2016-2020.

Tabela 6 Powody udzielania zasiłków dla rodzin w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Powód przyznanej pomocy	2016	2017	2018	2019	2020
	liczba rodzin				
Alkoholizm	11	15	10	9	8
Bezdomność	4	4	7	4	5
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina wielodzietna)	2	4	3	3	1
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina niepełna)	19	12	5	8	7
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	23	17	12	14	11
Bezrobocie	64	60	43	40	37
Przemoc w rodzinie	1	2	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	27	36	38	39	30
Niepełnosprawność	29	34	32	31	26
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	9	10	6	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	2	1	4	3
Ubóstwo	79	79	59	52	46
Zdarzenia losowe	1	0	4	0	0

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

W analizowanym okresie lat 2016-2020 można zaobserwować, że zdecydowanie zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z zasiłków z powodu ubóstwa, bezrobocia czy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Jednakże warto podkreślić, że **w niewielkim zakresie zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z zasiłków z powodu niepełnosprawności, a w wyniku długotrwałej lub ciężkiej choroby liczba rodzin korzystających z zasiłków uległa zwiększeniu**. Sytuacja powyższa może potwierdzać, że wraz ze wzrastającą liczbą osób starszych w gminie i wydłużeniu się życia mieszkańców widoczna jest większa potrzeba udzielania pomocy i wsparcia dla osób borykających się z długotrwałymi i ciężkimi chorobami.

Do głównych powodów korzystania od kilku lat z pomocy społecznej przez rodziny z gminy Nowe Warpno należą przede wszystkim: **ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność**. W dalszej mierze rodziny kosztujące ze wsparcia borykają się z alkoholizmem, który może wynikać z bezrobocia oraz z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W poniższym zestawieniu ujęto główne powody korzystania ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w roku 2020 przez mieszkańców gminy. Najwięcej świadczeń udzielono z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby (1 963), w tym pieniężnych 326 świadczeń i 1 637 świadczeń niepieniężnych. Z kolei najmniej świadczeń przyznano z powodu wielodzietności: 69 pieniężnych i 565 niepieniężnych.

Tabela 7 Główne powody korzystania ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2020 r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia niepieniężne	Świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	1 963	1 637	326
Bezrobocie	1 429	914	515
Niepełnosprawność	1 329	1 013	316
Ubóstwo	1 316	683	633
Wielodzietność	634	565	69

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

POMOC W POSTACI DOŻYWIANIA

OPS w Nowym Warpnie w 2020 r. zapewniał dożywianie dzieci w szkołach, kontynuując rządowy program "Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023"⁴. Pomocą w formie pokrycia kosztów jednego gorącego posiłku w szkole objęto 28 dzieci wychowujących się w rodzinach o trudnej sytuacji materialnej. Łącznie z pomocy na dożywianie w 2020 r. skorzystało 43 rodzin, w tym 59 osób.

W analizowanym okresie lat 2016-2020 r. **odnotowano zmniejszającą się liczbę rodzin, osób i dzieci**

⁴ W latach 2016-2018 program ten nazywał się „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

korzystających z programu pomocy na dożywianie. Liczba rodzin w ostatnich 5 latach korzystająca z tej formy pomocy zmniejszyła się o 15 rodzin, w tym o 89 osób i 16 dzieci. Potwierdzać to może lepszą sytuację materialną i finansową mieszkańców gminy, jak również może wynikać z uruchomienia oraz rozszerzenia programu 500+ na kolejne dzieci w rodzinie.

Tabela 8 Liczba rodzin, osób i dzieci korzystających z pomocy dożywiania w latach 2016-2020

Wskaźnik	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	58	58	44	48	43
Liczba osób	148	136	104	94	59
Liczba dzieci	54	46	39	29	28

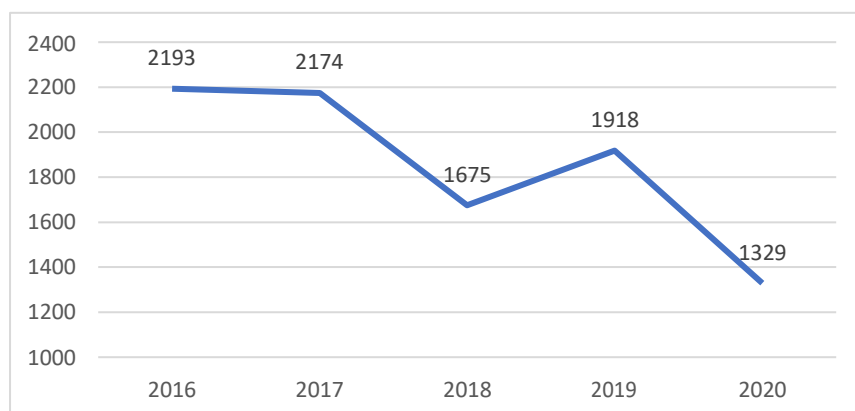
Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

ŚWIADCZENIA I USŁUGI OPIEKUŃCZE

Wśród osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Nowe Warpno dużą grupę stanowią osoby niepełnosprawne. Osoby takie narażone są również na zagrożenie wykluczeniem społecznym, ze względu na swoje ograniczenia (często natury fizycznej). Niewystarczający poziom wyposażenia miejsc użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych jest częstą przyczyną ich nieintegrowania się ze środowiskiem lokalnym. Również brak zapewnienia w wystarczającym stopniu opieki medycznej i geriatrycznej stanowi istotny problem społeczny, z jakim borykają się mniejsze gminy w całej Polsce.

W analizowanym okresie lat 2016-2020 ośrodek **odnotował spadającą liczbę świadczeń udzielanych z powodu niepełnosprawności i podeszłego wieku.** W 2016 r. udzielono 2 193 takich świadczeń, a w 2020 r. – 1 329.

Wykres 11 Liczba świadczeń udzielanych z powodu niepełnosprawności w latach 2016-2020

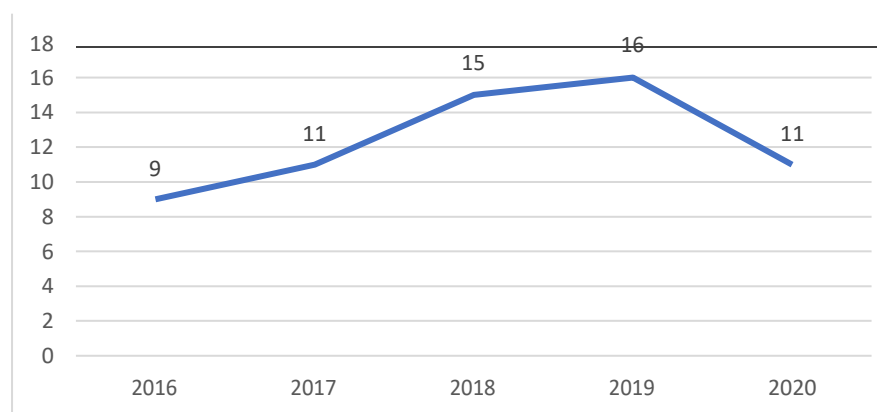

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

Zgodnie z treścią ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Według danych OPS w Nowym Warpnie w 2020 r. z usług opiekuńczych skorzystało 11 osób, co może potwierdzać większą potrzebę mieszkańców w organizacji takiej formy pomocy (usługi opiekuńcze udzielane były w ilości potrzeb klientów, często bywało tak, że nie była wykorzystana pełna liczba godzin pracy opiekunek z uwagi na brak chętnych do tej formy wsparcia), ponieważ od roku 2016 systematycznie wzrastała liczba osób korzystających z usług opiekuńczych. W 2020 r. odnotowano niewielki spadek tego wskaźnika, co może wynikać z sytuacji epidemiologicznej i nie wykluczać wzrost tego wskaźnika w kolejnych latach. Zmieniająca się sytuacji demograficzna może w przyszłości wpływać na wzrost liczby osób korzystających z usług opiekuńczych, a tym samym wskazywać na większe zapotrzebowanie w organizacji takiej pomocy i wsparcia. W analizowanym okresie nie stwierdzono osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych.

Wykres 12 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2016-2020

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

Z danych OPS w Nowym Warpnie wynika, że w latach 2016-2020 w gminie spadła ogólna liczba wypłacanych świadczeń opiekuńczych, przyjmując w 2020 r. wartość 421 świadczeń. Analizując liczbę poszczególnych zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych warto podkreślić, że wzrosła liczba udzielanych zasiłków pielęgnacyjnych – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. W poniższym zestawieniu przedstawiono liczbę świadczeń opiekuńczych wypłacanych w latach 2016-2020.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWE WARPNO
NA LATA 2022-2030

Tabela 9 Liczba świadczeń opiekuńczych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	404	457	440	392	375
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	57	82	60	55	60
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	229	260	276	242	198
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	118	115	104	95	117
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	0	0	0	0	0
Świadczenie pielęgnacyjne	36	36	30	35	36
Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	21	24	22	10
Świadczenia opiekuńcze ogółem	452	514	494	449	421

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

W 2020 r. OPS w Nowym Warpnie przystąpił do **programu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Wspieraj seniora”**. Program adresowany jest do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem COVID-19. Program ten ma na celu dofinansowanie samorządów gminnych w realizacji usługi wsparcia na rzecz osób powyżej 70 roku życia, które w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu i nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących ww. artykuły, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Program został przedłużony na 2021 r.

Warto podkreślić, że w 2019 r. drogą Uchwały nr VI/049/2019 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 28 czerwca 2019 r. utworzona została **Rada Seniorów Gminy Nowe Warpno** oraz nadano tej organizacji statut. Rolą Rady Seniorów jest działalność ukierunkowana na potrzeby osób starszych i ich integracji w miejscu zamieszkania. Rada działa w obszarze integracji i wspierania środowiska osób starszych oraz reprezentowania zbiorowych interesów tych osób na zewnątrz, wspierania

aktywności ludzi starszych, profilaktyki i promocji zdrowia seniorów, a także przełamywania stereotypów na temat seniorów i starości oraz budowania ich autorytetu, wzmacniania relacji wewnątrz, jak i międzypokoleniowych.

Dodatkowo na rzecz seniorów i wspierania ich aktywności społeczno-kulturalno-edukacyjnej w gminie Nowe Warpno funkcjonuje **Klub Seniora**, który od kilku lat zrzesza seniorów z całej gminy. W 2019 r. Klub doczekał się otwarcia w nowej lokalizacji (ul. Kościuszki 3). Dodatkowo swoją aktywną działalność na rzecz seniorów realizuje również **Koło Seniora „NUTW”**, czyli **Nowowarpieński Uniwersytet Trzeciego Wieku**.

WSPARCIE ASYSTENTA RODZINY

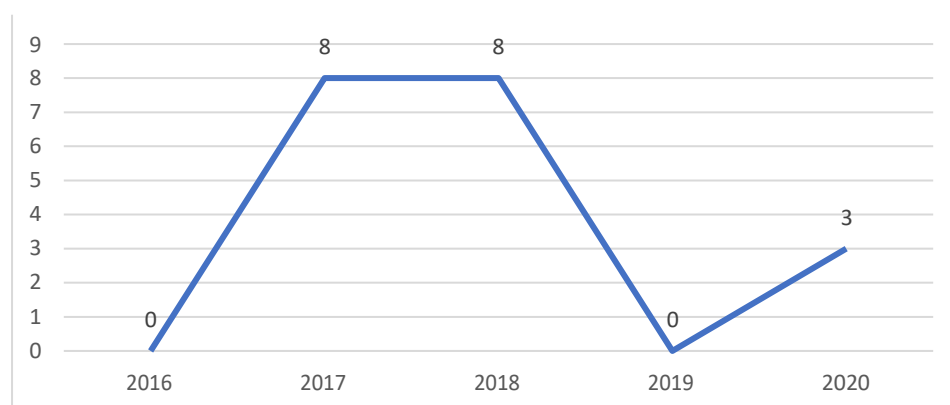
Asystent rodziny został powołany do działania jako odpowiedź na potrzebę wsparcia innych służb społecznych w wykonywaniu pogłębionej pracy z rodziną z wieloma problemami, o obniżonym poziomie rozwoju umiejętności wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, najczęściej wielodzietnymi, gdzie dzieci są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej. Działania asystenta określa przede wszystkim ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Praca asystenta ma przede wszystkim charakter wspierający, socjalny, wychowawczy i jest prowadzona głównie w miejscu zamieszkania rodziny. Zasadniczą formą jego pracy jest towarzyszenie, asystowanie rodzinie. Jednocześnie asystent rodziny może być również koordynatorem działań wielu innych służb społecznych, działających na rzecz danej rodziny. Zgodnie z art. 15 ust 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny borykają się z wieloma problemami, na które oprócz zaburzeń w sferze opiekuńczo – wychowawczej, bezrobocia czy niepełnosprawności składają się także uzależnienia i przemoc. Wymaga to wielokierunkowości w realizacji zadań związanych ze wsparciem rodziny. Występujące niejednokrotnie małe zaangażowanie rodziny w poprawę swojej sytuacji, często powoduje wydłużenie okresu współpracy asystenta z rodziną.

W 2020 r. na terenie gminy Nowe Warpno pracował jeden asystent rodziny. Z analizy danych OPS wynika, że liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny na terenie gminy **przyjmuje wartości zamienne dla każdego z analizowanych lat.** Wynika to z braku zatrudnionego asystenta w roku **2016 i 2019**, dlatego też nie odnotowano w tych okresach rodzin współpracujących z asystentem rodziny. OPS w Nowym Warpnie borykał się w analizowanym okresie z trudnościami

związanymi ze znalezieniem asystenta rodziny. W 2016 r. w ośrodku nie było zatrudnionej osoby na tym stanowisku. 1.06.2017 r. zatrudniony został asystent, jednak pracował tylko do 31.08.2018 r. po tym okresie (aż do 16.05.2020 r.) trwały aktywne poszukiwania pracownika na stanowisko asystenta. Od 17.06.2020 r. zatrudniono asystenta rodziny, który w chwili obecnej współpracuje z 3 rodzinami z gminy Nowe Warpno.

Wykres 13 Liczba rodzin w gminie Nowe Warpno korzystających z pomocy asystenta rodziny w latach 2016-2020

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

W okresie braku zatrudnionego asystenta rodziny na terenie gminy Nowe Warpno pracownicy socjalni wspierali rodziny w najpilniejszych potrzebach, jak również prowadzili monitoring nad rodzinami wymagającymi wsparcia. W 2016 r. z uwagi na brak asystenta rodziny, monitoring nad 68 dziećmi, w tym 12 z rodzin zagrożonych kryzysem, sprawowali pracownicy socjalni w formie wizyt w środowisku. Wsparcia asystenta rodziny w 2016 r. wymagało 5 rodzin. Ze wsparcia specjalistycznego skorzystało 6 rodzin. Zadanie to było realizowane przez Placówkę Wsparcia Dziennego w Nowym Warpnie. Z kolei w 2019 r. monitoring nad dziećmi, w tym 11 dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, sprawowali także pracownicy socjalni w formie wizyt w środowisku, realizując pracę socjalną. Ze wsparcia w 2019 r. korzystało 5 rodzin, liczba dzieci w tych rodzinach wynosiła 11.

Rodzina jest najlepszym środowiskiem życia i wychowania dziecka. Istnieją jednak sytuacje związane z niemożnością zapewnienia dziecku właściwej opieki i wychowania przez rodziców. Wówczas istotną rolę spełnia piecza zastępcza: rodzinna i instytucjonalna, która z założenia powinna mieć charakter czasowy. W związku z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Nowe Warpno w ramach zadań własnych pokrywała częściowo koszty wynikające ze sprawowania pieczy zastępczej nad dziećmi, które z różnych przyczyn nie mogły dłużej funkcjonować w środowisku rodziny biologicznej. W latach 2016-2019 **gmina współfinansowała pobyt w pieczy zastępczej 2 dzieci z jednej rodziny**. W 2020 r. żadne dziecko z terenu gminy nie znajdowało się w pieczy zastępczej.

Tabela 10 Liczba rodzin i ich dzieci umieszczonych pieczy zastępczej w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin (dwójka dzieci skierowana do pieczy była z tej jednej rodziny)	1	1	1	1	0
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	1	2	2	2	0

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

Podjęcie działań na rzecz rodzin i dzieci w rodzinach z terenu gminy Nowe Warpno realizowane jest na podstawie opracowywanego i uchwalanego **Gminnego Programu Wspierania Rodzin**. Obowiązujący Program na lata 2018-2020 został uchwalony dnia 20 grudnia 2017 r. (Uchwała Nr XXXI/192/2017 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie). Zaplanowane działania w ramach tego Programu skupiają się przede wszystkim na udzielaniu wsparcia rodzinom i dzieciom (zamieszkałym na terenie gminy) w formie współpracy z asystentem rodziny, pomocy świadczonej przez Placówkę Wsparcia Dziennego, współfinansowaniu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz prowadzeniu monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działała w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak również realizowała zadania wynikające z „**Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r.**” oraz z „**Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.**”.

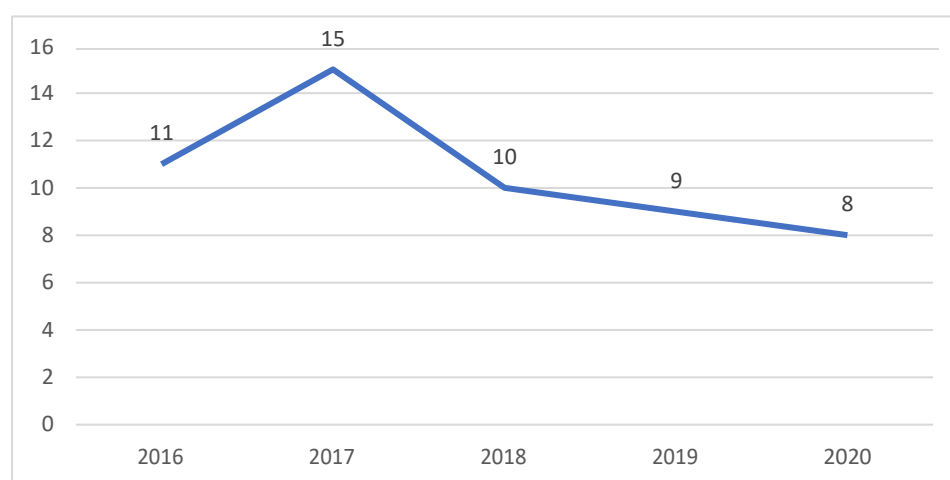
Podstawowym działaniem komisji było podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, natomiast głównym celem działań profilaktycznych komisji było zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, wsparcie osób uzależnionych oraz ich bliskich (współuzależnionych). Komisja zajmowała się wspieraniem osób zagrożonych uzależnieniem, osób uzależnionych, a także ich rodzin w kształtowaniu zdrowego stylu życia, będącym alternatywą zachowań sprzyjającym rozwojowi uzależnienia.

Grupy społeczne szczególnie zagrożone problemami uzależnień od alkoholu z terenu gminy Nowe Warpno to: bezrobotni (zwłaszcza długotrwale) i ich rodziny, rodziny wielodzietne, rodziny niepełne, a także ludzie młodzi. Prace Komisji polegały przede wszystkim na diagnozowaniu problemu nadużywania alkoholu, przeprowadzaniu rozmów motywujących z osobami uzależnionymi, udzielaniu

informacji o możliwości podjęcia leczenia. GKRPA współpracuje z placówkami leczenia odwykowego, poradniami leczenia uzależnień oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej. Występuje również z wnioskami do Sądu o wydanie postanowienia o przymusowym leczeniu odwykowym.

Według danych z lat 2016-2020 liczba osób uzależnionych, które borykają się z problemem alkoholowym systematycznie spada od 2017 r. w 2020 r. odnotowano 8 osób z problemem alkoholowym. W tym samym okresie liczba wniosków skierowanych do Sądu o przymusowe leczenie przez GKRPA wynosiła w 2016 r. – 4 wnioski, w 2017-2018 – 1 wniosek. Od 2019 r. GKRPA nie skierowała do Sądu żadnego wniosku o przymusowe leczenie.

Wykres 14 Liczba osób borykających się z problemem alkoholowym w latach 2016-2020

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

W ramach działalności w 2020 r. komisja odbyła 13 posiedzeń. Na podstawie otrzymanych wniosków na posiedzenie komisji zaproszono 10 osób mających problem z alkoholem, zgłosiły się 2 osoby.

Dodatkowo w 2020 r. komisja opiniowała wnioski przedsiębiorców o wydanie bądź przedłużenie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2020 r. wynosiła 28, w tym 17 do spożycia poza miejscem sprzedaży i 11 do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 2020 r. praca GKRPA przebiegała w sposób odmienny od lat poprzednich, z powodu bardzo trudnej i złożonej sytuacji spowodowanej epidemią wirusa SARS-CoV-2 w Polsce. W związku z utrzymującym się ryzykiem zachorowań wywołanym ww. wirusem Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie przedstawiła swoje stanowisko w sprawie realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych m.in. zwrócono uwagę, że sprawy związane z procedurą sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego nie należą do kategorii spraw pilnych, o których mowa w 14a ust.4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych

oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, co oznaczało, że sądy nie będą się nimi zajmowały w czasie pandemii.

W związku z tym GKRPA opracowała ulotkę informacyjną, dla osób potrzebujących wsparcia, zawierającą adresy i numery telefonów do instytucji wspierających i zajmujących się problematyką uzależnień.

Dokonując analizy działalności GKRPA, oprócz działań wynikających z zadań nałożonych na Komisję ustawą, realizowała, w miarę możliwości, również pozostałe zadania zaplanowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Nowe Warpno na 2020 r.

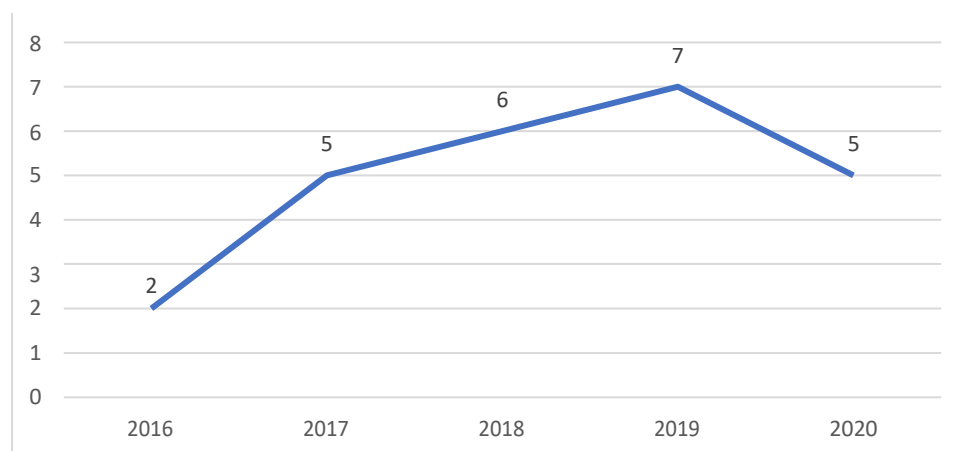
Zespół Interdyscyplinarny został powołany jako instytucja zajmująca się sprawami przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W gminie Nowe Warpno zadanie te w 2020 r. wykonane były poprzez realizację Uchwały nr XXIII/137/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia „**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020**”. Celem głównym programu było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach. Realizatorami Programu byli:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Warpnie
2. Komenda Powiatowa Policji w Policach
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Warpnie
4. Zespół Szkolno Przedszkolny w Nowym Warpnie
5. Placówka Wsparcia Dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Nowym Warpnie
6. Prokuratura Rejonowa Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie
7. Zakład Opieki Zdrowotnej Medika w Policach
8. Sąd Rejonowy VIII Wydz. Rodzinny i Nieletnich w Szczecinie

W 2020 r. członkowie Zespołu spotkali się 5 razy. Podczas spotkania zapoznawali się ze stanem procedur „Niebieskiej karty” w tym z indywidualnymi przypadkami. Podczas dyskusji omawiano indywidualne metody postępowania. Z powodu epidemii COVID-19 zostały ograniczone działania prewencyjne mające na celu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do rozpowszechniania informacji o działaniu Zespołu poprzez kolportaż ulotek informacyjnych, umieszczeniu „Planu awaryjnego dla osób doświadczających przemocy domowej w epidemii koronawirusa” na stronie internetowej Urzędu Gminy Nowe Warpno oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Warpnie. Ponadto przeprowadzono rozmowy wspierające z ofiarami przemocy domowej oraz dyscyplinujące z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy domowej.

W 2020 r. do przewodniczącej Zespołu wpłynęło 5 procedur „Niebieska Karta”, czyli odnotowano spadek liczby niebieskich kart w porównaniu z latami ubiegłymi.

Wykres 15 Liczba „Niebieskich Kart” w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020

Źródło: dane z OPS w Nowym Warpnie

PIRAMIDA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Geneza problemów społecznych ma początek w funkcjonowaniu społeczeństwa. Gwałtowne zmiany społeczne występujące w danym środowisku wpływają zazwyczaj niekorzystnie na sytuację życiową mieszkańców. W przypadku gminy Nowe Warpno nie odnotowano nagłych i gwałtownych zmian, które wpłynęłyby niekorzystnie na sytuację społeczną mieszkańców gminy. Zdiagnozowane problemy społeczne dotyczą trzech grup beneficjentów najczęściej korzystających ze wsparcia pomocy społecznej. Należą do nich:

- osoby starsze, zależne, schorowane i niepełnosprawne,
- osoby bezrobotne, ubogie,
- osoby, które z różnych powodów (również bezrobocie i choroby) przeżywają trudności rodzinne, tj. uzależnienia, trudności opiekuńczo-wychowawcze, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego itp.

Główne problemy społeczne określone na podstawie diagnozy i wyników badań zostały podzielone na 3 sekcje, ponieważ w ich obrębie występowanie pojedynczych problemów społecznych nawiązuje do pozostałych i wzmacnia prawdopodobieństwo ich wystąpienia. Zgrupowanie ich w danym obszarze świadczy o sprzężeniu zwrotnym, jakie może między nimi zachodzić. Można tutaj mówić także o sieci współzależności problemów społecznych pomiędzy poszczególnymi sekcjami lub w sposób całościowy o piramidzie problemów społecznych, co prezentuje poniższy schemat.

Schemat 1 Piramida problemów społecznych gminy Nowe Warpno

Źródło: Opracowanie własne

Wykluczenie społeczne to sytuacja, w której dana jednostka będąca członkiem społeczeństwa nie może normalnie uczestniczyć w działaniach obywateli tego społeczeństwa, przy czym ograniczenie to nie wynika z jej wewnętrznych przekonań, ale znajduje się poza kontrolą wykluczonej jednostki. Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym i w praktyce oznacza niemożność uczestnictwa w życiu gospodarczym, politycznym jak i kulturowym, w wyniku braku dostępu do zasobów, dóbr i instytucji, ograniczenia praw społecznych oraz deprywacji potrzeb. Wykluczenie społeczne dotyka różnych ludzi i różne są jego przyczyny. Niekiedy niepełnosprawność, ubóstwo i brak pracy, a niekiedy problemy rodzinne. Realizacja polityki społecznej powinna dążyć do diagnozowania osób zagrożonych izolacją i wykluczeniem społecznym, jak również podejmować działania w celu eliminacji tych zjawisk.

Istotnym elementem polityki społecznej gminy Nowe Warpno powinno być położenie nacisku na walory społeczno-gospodarcze oraz przeciwdziałanie zjawiskom – przede wszystkim ubóstwa, bezrobocia, ochrony rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze i problemów osób starszych. Skupienie podejmowanych działań na grupie klientów pomocy społecznej oraz wyznaczenie odpowiednich standardów korzystania z pomocy społecznej skutkować będzie odpowiednim poziomem realizacji zadań ustawowych. Koncentrowanie się głównie na osobach potrzebujących pomocy i wsparcia przyczyni się do poprawy warunków życiowych mieszkańców gminy. Realizacja odpowiednich działań w ramach świadczenia pomocy na rzecz osób starszych wydaje się jednym z kluczowych zadań wymaganych od OPS w Nowym Warpnie oraz od samorządu lokalnego.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwypatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. **Mocne strony** to atuty diagnozowanego obszaru, **słabe strony** to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei **szanse** określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a **zagrożenia** – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju gminy. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz podejmowanych w przyszłości działań społecznych.

Tabela 11 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Turystyczny charakter gminy, ➤ Zmniejszająca się liczba osób korzystających z pomocy społecznej, ➤ Obniżenie się poziomu bezrobocia do roku 2019, ➤ Stabilna sytuacja osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ➤ Powolny rozwój gospodarczy gminy, ➤ Dostęp do placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych, ➤ Aktywna działalność i dobra współpraca samorządu z organizacjami społecznymi, ➤ Aktywna działalność OPS w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, ➤ Poradnictwo specjalistyczne dla osób uzależnionych i stosujących przemoc w rodzinie, ➤ Funkcjonowanie Klubu Seniora i organizacji zrzeszających osoby starsze (np. UTW) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spadek liczby ludności, ➤ Migracje ludzi młodych, ➤ Ujemny przyrost naturalny, ➤ Postępujący proces starzenia się społeczeństwa, ➤ Położenie gminy, które uniemożliwia szybki rozwój gospodarczy, ➤ Wyczuwana bezradność, roszczeniowość części mieszkańców, ➤ Niewystarczająco rozwinięta sieć usług opiekuńczych, ➤ Mała liczba miejsc pracy na terenie gminy, ➤ Wzrost liczby osób bezrobotnych w 2020 r. w wyniku pandemii, ➤ Korzystanie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby, ➤ Występujące bariery psychologiczne osób niepełnosprawnych w ich rozwoju aktywności społecznej, ➤ Występujące bariery architektoniczne, które utrudniają możliwość przemieszczania się osób ze szczególnymi potrzebami, ➤ Brak organizacji grup wsparcia na terenie gminy, ➤ niewystarczający poziom opieki

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa infrastruktury społeczno-kulturalnej i zwiększenia oferty kulturalnej, ➤ Możliwość szybkiej i efektywnej reakcji na problemy społeczne, ➤ Rozwój działalności i przedsiębiorczości lokalnej, ➤ Rozwój turystyki i agroturystyki, ➤ Zwiększenie integracji społecznej mieszkańców, ➤ Stosowanie aktywnych narzędzi aktywizacji bezrobotnych, ➤ Rozbudowa usług społecznych świadczonych przez OPS z wykorzystaniem środków zew. (np. opieka wytchnieniowa, wsparcie psychologiczne dla rodzin zagrożonych kryzysem itp.) 	<p>medycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Postępujący proces starzenia się społeczeństwa, ➤ Nasilające się migracje osób młodych, ➤ Utrzymujący się ujemny przyrost naturalny, ➤ Występowanie „szarej strefy” jako atrakcyjnego miejsca pracy, ➤ Wzrost liczby osób bezrobotnych, ➤ Utrwalające się uzależnienie mieszkańców od pomocy społecznej, ➤ Pogłębiająca się izolacja społeczna osób ubogich i wykluczonych, ➤ Pogłębiające się problemy społeczne wśród osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych.

Źródło: opracowanie własne

MISJA NOWEJ ŚCIEŻKI ROZWOJU

Misją, jaka wypływa ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Warpno na lata 2022-2030 jest wdrażanie efektywnych działań z zakresu polityki społecznej w gminie. Misja wpływa na strukturę celów, czyli typowanie obszarów strategicznych i celów strategicznych, tym samym tworząc wizję realizowania niniejszej polityki.

MISJA

Gmina Nowe Warpno dąży do poprawy jakości życia mieszkańców, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, zapobiega różnym patologiom społecznym oraz dąży do wzrostu jakości życia osób starszych i bezrobotnych.

WIZJA

Stworzenie instytucji przyjaznej, która świadczy profesjonalną pomoc na rzecz integracji mieszkańców gminy Nowe Warpno, wpływa na wzrost jakości ich życia oraz przeciwdziała zjawisku wykluczenia społecznego różnych grup społecznych.

Misją gminy Nowe Warpno jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców oraz do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu najsłabszych grup społecznych, wykorzystując

aktywność i współpracę organizacji, instytucji i społeczności lokalnej. Założenia te korespondują z wizją, iż gmina chce być gminą bezpieczną, przyjazną dla mieszkańców, otwartą na oczekiwania społeczności lokalnej. Wizja ta ma być wypełniana przez zapewnienie jak najlepszych warunków do życia i rozwoju. Priorytetowym zadaniem władz gminy jest przede wszystkim pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców i ochrona przed pogłębianiem się niekorzystnych zjawisk społecznych, które występują na terenie gminy.

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Zaplanowane działania w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Warpno na lata 2022-2030 służyć mają minimalizowaniu zdiagnozowanych problemów społecznych na terenie gminy. Dodatkowo wyznaczają kierunek funkcjonowania systemu pomocy społecznej, współpracy instytucji i organizacji pozarządowych oraz aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych.

Głównym celem Strategii jest aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez zbudowanie sprawnego i profesjonalnego systemu wsparcia społecznego na terenie gminy.

Strategiczne cele składające się na cel główny, konieczne do osiągnięcia, a oparte na wnikliwej analizie i wyważeniu problemów społecznych, pod kątem ich natężenia i znaczenia, zostały przedstawione w poniższej tabeli. Realizacja polityki społecznej w kontekście zdiagnozowanych problemów społecznych, w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Warpno zakłada następujące cele strategiczne, którym towarzyszą odpowiednio sformułowane cele operacyjne.

Tabela 12 Cele strategiczne i operacyjne

Cel strategiczny I		
Wspieranie rodzin przeżywających trudności oraz stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju		
Cele operacyjne		
Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych .	Rozwijanie systemu wsparcia dla osób borykających się z problemem alkoholowym i stosowaniem przemocy w rodzinie.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia, opieki i oferty spędzania czasu wolnego.
Cel strategiczny II		
Wyrównywanie szans osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzmacnianie ich aktywności społecznej		
Cele operacyjne		
Promocja i wspieranie aktywności społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.	Udzielanie wsparcia i zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz rozwój wsparcia instytucjonalnego.	Działania w zakresie zapewnienia dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Cel strategiczny III		
Ograniczenie zjawiska bezrobocia i przeciwdziałanie jego skutkom		
Cele operacyjne		
Udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.	Podnoszenie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych.	Wsparcie instytucjonalne w procesie zwiększania aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

Źródło: opracowanie własne

SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Warpno na lata 2022-2030 jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań w obszarze społecznym, a w szczególności w ramach działań skierowanych na przezwycięzenie problemów oraz występujących deficytów społecznych. W tym zakresie konieczne jest zachowanie jego spójności z dokumentami strategicznymi, które wyznaczają działania w ramach rozwoju gminy, a także w kontekście zdiagnozowanych obszarów wymagających interwencji. Dotyczy to dokumentów strategicznych na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim. W poniższym zestawieniu uwzględniono najważniejsze dokumenty strategiczne, z którymi cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Warpno na lata 2022-2030 zachowują zgodność.

- **Poziom gminny**
  - Strategia Rozwoju Gminy Nowe Warpno
- **Poziom powiatowy**
  - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim na lata 2017-2024
- **Poziom wojewódzki**
  - Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

KIERUNKI INTERWENCJI W KONTEKŚCIE ZAPLANOWANYCH CELÓW

Elementem rozwiązywania problemów społecznych jest wdrażanie polityki społecznej, zwanej też polityką socjalną. Polityka ta polega na celowej działalności państwa i innych podmiotów w kształtowaniu warunków życia i pracy ludzi oraz stosunków międzyludzkich. Jej celem jest zaspokojenie potrzeb indywidualnych i społecznych. Polityka społeczna dotyczy m.in.: spraw rodzinnych, zatrudnienia, kształcenia, wyżywienia, mieszkania, kultury, ochrony zdrowia, organizacji wypoczynku i turystyki, walki z patologiami społecznymi.

W kontekście diagnozy głównych problemów i negatywnych zjawisk społecznych występujących w gminie Nowe Warpno, sformułowano następujące kierunki interwencji (działań), które mają przyczynić się do realizacji założonych celów strategicznych.

Tabela 13 Działania w ramach realizacji celu strategicznego I

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Cel strategiczny I Wspieranie rodzin przeżywających trudności oraz stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju			
1.	Podejmowanie działań na rzecz pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej (wsparcie finansowe i niefinansowe). Wskaźniki: - liczba i rodzaj udzielonego wsparcia finansowego i niefinansowego (≥ 70 /rok)	60-80 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2.	Organizowanie pomocy specjalistycznej dla rodziców borykających się z trudnościami opiekuńczymi i wychowawczymi (wsparcie asystenta rodziny). Wskaźniki: - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (≤ 5 /rok)	10-15 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
3.	Inicjowanie działań mających na celu wspieranie dzieci z rodzin, gdzie występują problemy wychowawcze i opiekuńcze (np. świetlice środowiskowe, placówka wsparcia dziennego, w których dzieci będą mogły odrabiać lekcje i przygotowywać się do zajęć szkolnych). Wskaźniki: - liczba dzieci objętych wsparciem (≥ 20 os./rok) - liczba miejsc typu świetlice środowiskowe/placówka dla potrzebujących dzieci (≥ 1 /rok) - liczba zorganizowanych działań na rzecz dzieci i młodzieży (spotkanie, wypoczynek, zajęcia, piknik itp.) (≥ 3 /rok)	30-50 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
4.	<p>Przeciwdziałanie kumulacji negatywnych zjawisk społecznych w rodzinach dysfunkcyjnych (profilaktyka uzależnienia, przemocy domowej).</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba kompanii profilaktycznych uzależnień (≥ 1/rok) - liczba kompanii profilaktycznych na temat przemocy domowej (≥ 1/rok) - liczba zorganizowanych spotkań, akcji, festynów itp. na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej (również organizacja takich działań w placówkach oświatowych) (≥ 2/rok) 	8-12 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5.	<p>Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej, potrzebującej tej formy pomocy oraz pozyskiwanie żywności z różnych programów.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem w formie dożywiania (≤ 60 os./rok) - liczba programów żywnościowych (≥ 1/rok) 	30-40 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
6.	<p>Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze (rodziny narażone na utratę dzieci i umieszczenie ich w pieczy zastępczej oraz rodziny potrzebujące wsparcia w zakresie odzyskania utraconych dzieci).</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze (≤ 2/rok) - liczba rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej (< 2/rok) 	5-50 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
	- liczba interwencji i działań podejmowanych na rzecz poprawnej realizacji opieki nad dziećmi w rodzinach (≤ 1 /rok)		
7.	Współorganizowane specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz grup wsparcia dla osób przeżywających trudności. Wskaźniki: - liczba zorganizowanych grup wsparcia (≥ 1 /rok) - liczba godzin wsparcia psychologicznego (≥ 60 h/rok) - liczba osób objętych wsparciem (≥ 30 os./rok)	2-10 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14 Działania w ramach realizacji celu strategicznego II

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Cel strategiczny II			
Wyrównywanie szans osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzmacnianie ich aktywności społecznej			
1.	Identyfikacja problemów i potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Wskaźniki: - liczba osób starszych objętych wsparciem i pomocą (≥ 30 os./rok) - liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem (≥ 25 os./rok)	5-10 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2.	Wspieranie rodzin osób starszych i niepełnosprawnych. Wskaźniki: - liczba rodzin objętych wsparciem wraz z określeniem rodzaju wsparcia (≥ 20 os./rok)	50-80 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
3.	Podejmowanie współpracy z innymi instytucjami, organizacjami społecznymi w celu umożliwienia osobom starszym i niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym. Wskaźniki: - liczba podmiotów, z którymi nawiązano współpracę wraz z określeniem rodzaju współpracy (≥ 1 /rok)	2-5 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
4.	Podejmowanie działań w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjnej na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźniki:	Określenie po dokonaniu analizy potrzeb	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
	<ul style="list-style-type: none"> - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych (≥ 1/rok) - liczba podjętych działań w celu dostosowania infrastruktury komunikacyjnej/cyfrowej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych (≥ 3/rok) 		
5.	<p>Zwiększenie usług opiekuńczych i specjalistycznych, w tym te świadczone w domu osób starszych i przewlekle chorych oraz świadczenia materialne, a także odpowiednia opieka medyczna, gerontologiczna i rehabilitacyjna.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba świadczonych usług opiekuńczych (≥ 11 os./rok) - liczba świadczeń (≥ 1300/rok) - liczba wolontariuszy działających na rzecz osób potrzebujących wsparcia i pomocy (≥ 2 os./rok) - liczba i rodzaj działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych z zakresu opieki medycznej, gerontologicznej i rehabilitacyjnej (≥ 1/rok) 	70-150 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
6.	<p>Propagowanie aktywności społecznej w wieku poprodukcyjnym.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych z zakresu aktywizacji społecznej (≥ 1/rok) - liczba podjętych interwencji na rzecz aktywności osób w wieku poprodukcyjnym (≥ 1/rok) - liczba osób w wieku poprodukcyjnym (diagnoza ich potencjałów – badanie ankietowe) 	2-5 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
	(≥150 os./rok)		
7.	<p>Wspieranie funkcjonowania Koła Seniora NUTW w zakresie aktywizacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba działań wspierających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych (> 1/rok) - liczba osób objętych wsparciem w ramach działalności Koła Seniora <p>(≥25/rok)</p>	Określenie po dokonaniu analizy potrzeb	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
8.	<p>Organizowanie wolontariatu wśród dzieci i młodzieży na rzecz osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych potrzebujących pomocy i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. _</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba wolontariuszy (≥ 2 os./rok) - liczba usług wolontarystycznych na rzecz osób starszych i potrzebujących (≥ 2/rok) 	200 -500 zł/rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15 Działania w ramach realizacji celu strategicznego III

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Cel strategiczny III			
Ograniczenie zjawiska bezrobocia i przeciwdziałanie jego skutkom			
1.	<p>Tworzenie miejsc pracy w ramach organizacji pożytku publicznego, prac społecznie użytecznych, robót publicznych, zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym i staży umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba bezrobotnych, którym udzielono wsparcia (> 5 os./rok) - liczba osób zatrudnianych w ramach prac społecznie użytecznych i robót publicznych (> 7 os./rok) - liczba zawartych kontraktów socjalnych (> 7/rok) - liczba bezrobotnych odbywających staż w celu zdobycia doświadczenia (> 1 os./rok) 	30-100 tys./rok	PUP, środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2.	<p>Współpraca z PUP w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych z terenu gminy Nowe Warpno, w zakresie m.in. udostępnienia i organizację sal szkoleniowych, upowszechnianie informacji itp.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób długotrwale bezrobotnych podnoszących kwalifikacje (≥ 2 os./rok) 	x	PUP, środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
	<ul style="list-style-type: none"> - liczba bezrobotnych kobiet podnoszących kwalifikacje (≥ 15 os./rok) - liczba i rodzaj współorganizowanych działań w ramach aktywizacji bezrobotnych (≥ 1/rok) 		
3.	<p>Wspieranie osób bezrobotnych podejmujących własną działalność gospodarczą.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zakładających własną działalność gosp. ze środków na rozpoczęcia działalności (≥ 1os./rok) 	20-40 tys./rok	PUP, środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
4.	<p>Rozwijanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, pracach społecznie użytecznych, stażach oraz organizacji robót publicznych.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych (≤ 50 os./rok) - liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia (≤ 35 os./rok) - upowszechnienie ofert pracy (≥ 2 razy/rok) 	x	PUP, środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5.	<p>Realizowanie projektów związanych z rozwojem kompetencji zawodowych oraz społecznych, służących aktywizacji osób bezrobotnych (w tym głównie kobiet i osób długotrwale bezrobotnych).</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków zew. (≥ 5 os.) 	10-50 tys/rok	PUP, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Lp.	DZIAŁANIA/WSKAŹNIKI	RAMY FINANSOWE (szacunkowe)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
6.	<p>Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych oraz z lokalnymi pracodawcami w celu pozyskiwania informacji o ofertach pracy.</p> <p>Wskaźniki:</p> <p>- liczba NGO i lokalnych pracodawców oraz rodzaj współpracy (kontrakty, umowy) (≥ 1/rok)</p>	x	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
7.	<p>Umożliwienie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym powrotu do pełnienia ról społecznych poprzez organizowanie współpracy z organizacjami społecznymi i zwiększenie ich aktywności społecznej na rzecz lokalnej społeczności.</p> <p>Wskaźniki:</p> <p>- liczba NGO i lokalnych pracodawców oraz rodzaj współpracy (kontrakty, umowy) (≥ 1/rok)</p> <p>- liczba wolontariuszy (≥ 2 os./rok)</p>	x	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: opracowanie własne

Okres realizacji zaplanowanych działań: 2022-2030

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Zespół ds. monitoringu i ewaluacji strategii.

Partnerzy: placówki oświatowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, Sołtysi i Rady Sołeckie, Powiatowy Urząd Pracy w Policach, ośrodek zdrowia, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny.

MONITORING I EWALUACJA

Ocena procesu wdrażania Strategii dokonywana będzie przez powoływany **Zarządzeniem Burmistrza Gminy Nowe Warpno zespół ds. monitoringu i ewaluacji strategii**. Zespół w raportach rocznych będzie dokonywał oceny realizacji zaplanowanych działań i osiągnięcia zamierzonych rezultatów poprzez ocenę wskaźników zaplanowanych do osiągnięcia w ramach poszczególnych zadań. Ocena będzie dokonywana na podstawie **Karty monitoringu SRPS, która stanowi załącznik do niniejszego dokumentu Strategii**.

Prowadzenie bieżących działań z zakresu monitoringu oraz ewaluacji posłuży sprawdzeniu efektywności prowadzonych działań i zebraniu informacji na temat adekwatności celów Strategii w stosunku do potrzeb i priorytetów oraz eliminacji niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie gminy.

Monitoring będzie prowadzony na podstawie zbierania i analizowania informacji dotyczących działań, które zostały podjęte lub zrealizowane oraz określenie ich wpływu na cele zaplanowane w Strategii. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, posłużą do podejmowania działań korygujących oraz oceny tego, czy realizacja wyznaczonych celów zmierza w słusznym kierunku. Monitorowanie osiąganych wskaźników przyczyni się do sporządzenia charakterystyki uzyskanych efektów oraz ich wpływu na niwelowanie występujących problemów społecznych. Dodatkowo korekta/aktualizacja Strategii będzie dokonywana na podstawie oceny wskaźników monitoringu, nie rzadziej niż raz na trzy lata.

Informacja na temat realizacji Strategii oraz osiąganych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie **Raportu monitoringowego**. Do oceny stopnia wdrożenia Strategii zostaną wykorzystane wskaźniki określone w przyjętych kierunkach działań, a także dane dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących Strategię i zespół działających w jej realizacji. Wskaźniki monitoringowe mogą być modyfikowane, aby w odpowiedni sposób charakteryzowały przebieg realizacji strategii.

Podsumowując, należy podkreślić, iż zaplanowane działania związane z bieżącym monitoringiem oraz ewaluacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Warpno na lata 2022-2030 mają zapewnić aktualność zapisów zawartych w dokumencie oraz ich adekwatność względem występujących problemów społecznych.

ZAŁĄCZNIK: KARTA MONITORINGU SRPS NA LATA 2022-2030

Tabela 16 Karta monitoringu SRPS na lata 2022-2030

Zadania w ramach realizacji celów strategicznych	Wskaźniki do realizacji w ramach celu	Ocena zmian wartości wskaźnika – efekty pozytywne wdrażanej SRPS
Cel strategiczny I Wspieranie rodzin przeżywających trudności oraz stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju		
Podejmowanie działań na rzecz pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej (wsparcie finansowe i niefinansowe).	- liczba i rodzaj udzielonego wsparcia finansowego i niefinansowego (≥ 70 /rok)	Wzrost
Organizowanie pomocy specjalistycznej dla rodziców borykających się z trudnościami opiekuńczymi i wychowawczymi (wsparcie asystenta rodziny).	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (≤ 5 /rok)	Spadek
Inicjowanie działań mających na celu wspieranie dzieci z rodzin, gdzie występują problemy wychowawcze i opiekuńcze (np. świetlice środowiskowe, placówka wsparcia dziennego, w których dzieci będą mogły odrabiać lekcje i przygotowywać się do zajęć szkolnych).	- liczba dzieci objętych wsparciem (≥ 20 os./rok) - liczba miejsc typu świetlice środowiskowe/placówka dla potrzebujących dzieci (≥ 1 /rok) - liczba zorganizowanych działań na rzecz dzieci i młodzieży (spotkanie, wypoczynek, zajęcia, piknik itp.) (≥ 3 /rok)	Wzrost Wzrost Wzrost
Przeciwdziałanie kumulacji negatywnych zjawisk społecznych w rodzinach dysfunkcyjnych (profilaktyka uzależnienia, przemocy domowej).	- liczba kompanii profilaktycznych uzależnień (≥ 1 /rok) - liczba kompanii profilaktycznych na temat przemocy domowej (≥ 1 /rok) - liczba zorganizowanych spotkań, akcji, festynów itp. na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej (również organizacja	Wzrost Wzrost Wzrost

	takich działań w placówkach oświatowych) (≥ 2 /rok)	
Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej, potrzebującej tej formy pomocy oraz pozyskiwanie żywności z różnych programów.	- liczba osób objętych wsparciem w formie dożywiania (≤ 60 os./rok) - liczba programów żywnościowych (≥ 1 /rok)	Spadek Wzrost
Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze (rodziny narażone na utratę dzieci i umieszczenie ich w pieczy zastępczej oraz rodziny potrzebujące wsparcia w zakresie odzyskania utraconych dzieci).	- liczba rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze (≤ 2 /rok) - liczba rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej (< 2 /rok) - liczba interwencji i działań podejmowanych na rzecz poprawnej realizacji opieki nad dziećmi w rodzinach (≤ 1 /rok)	Spadek Spadek Spadek
Współorganizowane specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz grup wsparcia dla osób przeżywających trudności.	- liczba zorganizowanych grup wsparcia (≥ 1 /rok) - liczba godzin wsparcia psychologicznego (≥ 60 h/rok) - liczba osób objętych wsparciem (≥ 30 os./rok)	Wzrost Wzrost Wzrost
Cel strategiczny II Wyrównywanie szans osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzmacnianie ich aktywności społecznej		
Identyfikacja problemów i potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.	- liczba osób starszych objętych wsparciem i pomocą (≥ 30 os./rok) - liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem (≥ 28 os./rok)	Wzrost Wzrost
Wspieranie rodzin osób starszych i niepełnosprawnych.	- liczba rodzin objętych wsparciem wraz z określeniem rodzaju wsparcia (≥ 20 os./rok)	Wzrost
Podejmowanie współpracy z innymi instytucjami, organizacjami społecznymi w celu umożliwienia osobom	- liczba podmiotów, z którymi nawiązano współpracę wraz z określeniem rodzaju współpracy (≥ 1 /rok)	Wzrost

starszym i niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym.		
Podejmowanie działań w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjnej na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	- liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych (≥ 1 /rok) - liczba podjętych działań w celu dostosowania infrastruktury komunikacyjnej/cyfrowej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych (≥ 3 /rok)	Wzrost Wzrost
Zwiększenie usług opiekuńczych i specjalistycznych, w tym te świadczone w domu osób starszych i przewlekle chorych oraz świadczenia materialne, a także odpowiednia opieka medyczna, gerontologiczna i rehabilitacyjna.	- liczba świadczonych usług opiekuńczych (≥ 11 os./rok) - liczba świadczeń (≥ 1300 /rok) - liczba wolontariuszy działających na rzecz osób potrzebujących wsparcia i pomocy (≥ 2 os./rok) - liczba i rodzaj działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych z zakresu opieki medycznej, gerontologicznej i rehabilitacyjnej (≥ 1 /rok)	Wzrost Wzrost Wzrost
Propagowanie aktywności społecznej w wieku poprodukcyjnym.	- liczba i rodzaj działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych z zakresu aktywizacji społecznej (≥ 1 /rok) - liczba podjętych interwencji na rzecz aktywności osób w wieku poprodukcyjnym (≥ 1 /rok) - liczba osób w wieku poprodukcyjnym (diagnoza ich potencjałów – badanie ankietowe) (≥ 150 os./rok)	Wzrost Wzrost Wzrost
Wspieranie funkcjonowania Klubu Seniora oraz Koła Seniora NUTW w zakresie aktywizacji społecznej osób	- liczba działań wspierających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych (> 1 /rok) - liczba osób objętych	Wzrost

starszych i niepełnosprawnych.	wsparciem w ramach działalności Klubu i Koła Seniora (≥ 25 /rok)	Wzrost
Organizowanie wolontariatu wśród dzieci i młodzieży na rzecz osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych potrzebujących pomocy i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	- liczba wolontariuszy (≥ 2 os./rok) - liczba usług wolontarystycznych na rzecz osób starszych i potrzebujących (≥ 2 /rok)	Wzrost Wzrost
Cel strategiczny III Ograniczenie zjawiska bezrobocia i przeciwdziałanie jego skutkom		
Tworzenie miejsc pracy w ramach organizacji pożytku publicznego, prac społecznie użytecznych, robót publicznych zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym i staży umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego.	- liczba bezrobotnych, którym udzielono wsparcia (> 5 os./rok) - liczba osób zatrudnianych w ramach prac społecznie użytecznych i robót publicznych (> 7 os./rok) - liczba zawartych kontraktów socjalnych (> 7 /rok) - liczba bezrobotnych odbywających staż w celu zdobycia doświadczenia (> 1 os./rok)	Spadek Wzrost Wzrost Wzrost
Współpraca z PUP w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych z terenu gminy Nowe Warpno, w zakresie m.in. udostępnienia i organizację sal szkoleniowych, upowszechnianie informacji itp.	- liczba osób długotrwale bezrobotnych podnoszących kwalifikacje (≥ 2 os./rok) - liczba bezrobotnych kobiet podnoszących kwalifikacje (≥ 15 os./rok) - liczba i rodzaj współorganizowanych działań w ramach aktywizacji bezrobotnych (≥ 1 /rok)	Wzrost Wzrost Wzrost
Wspieranie osób bezrobotnych podejmujących własną działalność gospodarczą.	- liczba osób zakładających własną działalność gosp. ze środków na rozpoczęcia działalności (> 1 os./rok)	Wzrost

<p>Rozwijanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, pracach społecznie użytecznych, stażach oraz organizacji robót publicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych ($\leq$ 50 os./rok) - liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia ($\leq$ 35 os./rok) - upowszechnienie ofert pracy ($\geq$ 2 razy/rok) 	<p>Spadek</p> <p>Spadek</p> <p>Wzrost</p>
<p>Realizowanie projektów związanych z rozwojem kompetencji zawodowych oraz społecznych, służących aktywizacji osób bezrobotnych (w tym głównie kobiet i osób długotrwale bezrobotnych).</p>	<p>- liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków zew. ($\geq$ 5 os.)</p>	<p>Wzrost</p>
<p>Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych oraz z lokalnymi pracodawcami w celu pozyskiwania informacji o ofertach pracy.</p>	<p>- liczba NGO i lokalnych pracodawców oraz rodzaj współpracy (kontrakty, umowy) ($\geq$ 1/rok)</p>	<p>Wzrost</p>
<p>Umożliwienie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym powrotu do pełnienia ról społecznych poprzez organizowanie współpracy z organizacjami społecznymi i zwiększenie ich aktywności społecznej na rzecz lokalnej społeczności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba NGO i lokalnych pracodawców oraz rodzaj współpracy (kontrakty, umowy) ($\geq$ 1/rok) - liczba wolontariuszy ($\geq$ 2 os./rok) 	<p>Wzrost</p> <p>Wzrost</p>

Źródło: opracowanie własne

SPIS MAP, SCHEMATÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Nowe Warpno	5
--	---

Spis schematów

Schemat 1 Piramida problemów społecznych gminy Nowe Warpno.....	31
---	----

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w grupach funkcjonalnych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020	9
Tabela 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w gminie Nowe Warpno na tle pozostałych gmin w powiecie polickim	10
Tabela 3 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.....	16
Tabela 4 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2020 r.....	16
Tabela 5 Liczba osób korzystających z zasiłków oraz kwota wypłacanych zasiłków w latach 2016-2020	18
Tabela 6 Powody udzielania zasiłków dla rodzin w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020	20
Tabela 7 Główne powody korzystania ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2020 r.....	21
Tabela 8 Liczba rodzin, osób i dzieci korzystających z pomocy dożywiania w latach 2016-2020.....	22
Tabela 9 Liczba świadczeń opiekuńczych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020.....	24
Tabela 10 Liczba rodzin i dzieci w pieczy zastępczej w latach 2016-2020.....	27
Tabela 11 Analiza SWOT	32
Tabela 12 Cele strategiczne i operacyjne.....	34
Tabela 13 Działania w ramach realizacji celu strategicznego I.....	36
Tabela 14 Działania w ramach realizacji celu strategicznego II.....	39
Tabela 15 Działania w ramach realizacji celu strategicznego III.....	42
Tabela 16 Karta monitoringu SRPS na lata 2022-2030.....	46

Spis wykresów

Wykres 1 Przyrost naturalny w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020.....	10
Wykres 2 Saldo migracji w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020.....	11
Wykres 3 Liczba osób bezrobotnych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020	11
Wykres 4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz stopa bezrobocia w gminie Nowe Warpno na tle innych gmin w powiecie polickim [%].....	12

Wykres 5 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020.....	13
Wykres 6 Podmioty nowo wpisane i wyrejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2016-2020.....	14
Wykres 7 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020.....	15
Wykres 8 Wskaźnik deprivacji lokalnej w latach 2016-2020.....	17
Wykres 9 Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020	17
Wykres 10 Kwota wypłacanych świadczeń pieniężnych w latach 2016-2020.....	19
Wykres 11 Liczba świadczeń udzielanych z powodu niepełnosprawności w latach 2016-2020	22
Wykres 12 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2016-2020.....	23
Wykres 13 Liczba rodzin w gminie Nowe Warpno korzystających z pomocy asystenta rodziny w latach 2016-2020.....	26
Wykres 14 Liczba osób borykających się z problemem alkoholowym w latach 2016-2020	28
Wykres 15 Liczba „Niebieskich Kart” w gminie Nowe Warpno w latach 2016-2020	30